

*Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

**ЗВІТ РЕКТОРА
2021**

ЗВІТ

ректора Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
за 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	6
1.1. Вступна кампанія.....	6
1.2. Контингент студентів.....	15
1.3. Ліцензування та акредитація.....	24
1.4. Аспірантура і докторантура.....	26
1.5. Забезпечення якості освітнього процесу.....	28
1.6. Підвищення кваліфікації.....	34
РОЗДІЛ 2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА.....	43
2.1. Загальна інформація.....	43
2.2. Фінансування науково-дослідної роботи.....	43
2.3. Господарсько-договірна діяльність.....	45
2.4. Досягнення провідних учених і молодих науковців.....	46
2.5. Наукові здобутки студентів.....	52
2.6. Діяльність наукової бібліотеки.....	54
2.7. Здобутки ботанічного саду.....	67
РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ.....	70
РОЗДІЛ 4. ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	81
РОЗДІЛ 5. ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УНІВЕРСИТЕТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ.....	96
РОЗДІЛ 6. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	101
РОЗДІЛ 7. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	102
РОЗДІЛ 8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	108

ВСТУП

2021 рік – рік, який підтвердив престижність та конкурентоспроможність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в європейському та освітньо-науковому просторі, засвідчив наші можливості та вміння ефективно працювати й розвиватися, попри складні виклики сьогодення, зокрема COVID-19. Цей рік змусив нас працювати по-різному: в очному форматі та в онлайн-режимі. Утім, я дякую колективу за оперативне реагування та розв'язання низки нагальних проблем. За цей рік кожен з вас продемонстрував вміння адаптуватися до нових змін і бажання опановувати й розвивати інноваційні технології для забезпечення успішного функціонування освітнього процесу. Отож, попри пандемію, ми працювали злагоджено та конструктивно.

Університет успішно провів вступну кампанію, ставши 15-им за кількістю поданих заяв; 11-им – за одержаними державними місцями, 25-им серед 407 ЗВО України за середнім конкурсним балом (порівнюючи з 70 місцем у 2020 р.).

Для оптимізації структурних підрозділів, що належать до єдиних галузей знань і проводять підготовку фахівців за подібними освітніми програмами, факультет фінансів, підприємництва та обліку приєднано до економічного факультету.

За 2021 р. акредитовано 52 освітньо-професійні й освітньо-наукові програми (правда, 6 – умовно). Успішній реалізації освітнього процесу сприяло постійне вдосконалення сайту електронного навчання (online.chnu.edu.ua). Згідно з цільовими показниками діяльності, в університеті більше 30% навчальних аудиторій обладнано мультимедійною технікою.

З метою забезпечення науково-методичного супроводу освітнього процесу в 2021 р. було видано 73 закордонних монографії, 113 вітчизняних монографій, 9 підручників і 101 навчальний посібник.

Високий статус ЧНУ підтверджують рейтинги державних і міжнародних експертних груп. Так, університет посідає 6 місце за показниками

наукометричної бази даних Scopus (індекс Гірша в базі Scopus = 64; у Web of Science = 59). У консолідованому рейтингу університет 15-й; серед класичних закладів вищої освіти України – на 9 місці, за рейтингом Топ-200 України – 10-й (у 2020 р. – 20-й). Уже вдруге ЧНУ увійшов до світового рейтингу університетів Times Higher Education World University Ranking та рейтингової групи 1200+1 серед університетів світу. Загалом у рейтинг The World University Ranking 2021 увійшло лише 10 українських ЗВО. А в рейтингу QS для освітньо-наукових інституцій Східної Європи і Центральної Азії (QS EESA) посів 301 – 350-ту позицію. За показниками ефективності інституційних досліджень із природничих наук ЧНУ на високому 5-му місці.

Університет нарощує свої позиції у списках найпродуктивніших наукових організацій світу за всесвітнім рейтингом міжнародної агенції SC Imago.

У 2021 р. виконано 19 науково-дослідних робіт, профінансованих МОН України в розмірі 14 млн грн.

До списку фахових видань України (категорія Б) увійшло 10 наукових видань університету.

Згідно з цільовими показниками діяльності ЧНУ, збільшено кількість проіндексованих публікацій НПП у виданнях, які реферуються в наукометричних базах Web of Science (141 публікація) та Scopus (184), отримано 24 патенти на корисні моделі й подано ще 11 заявок. Директора навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук Олега В'ячеславовича Ангельського обрано член-кореспондентом НАН України у відділенні «Фізика і астрономія» зі спеціальності «Кореляційна і сингулярна оптика». Йому та професору цього ж інституту Ігореві Івановичу Мохуню присуджено Державну премію в галузі науки і техніки.

За базою даних одного з найпрестижніших рейтингів науковців – Стенфордського університету 7 викладачів науково-навчального інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук університету представлені в ньому за результатами наукової діяльності у 2020 р. Це найкращий показник серед ЗВО України.

Незважаючи на карантинні обмеження, у 2021 р. загальна кількість угод із ЗВО світу збільшилася на 14 проти минулого року і складає 207 угод із 33 країнами. Почала відновлюватися динаміка закордонних відряджень викладачів (198) і студентів (93), порівнюючи з 2020 (214). Підписано угоди про подвійні дипломи з 16 освітніх програм із 5 країн.

Викладачі та аспіранти захистили 8 докторських і 41 кандидатську дисертації (з них 18 докторів філософії).

У контексті реалізації Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, виконавши умови Національної комісії зі стандартів державної мови, виступив уповноваженою установою в проведенні іспиту на визначення рівня володіння державною мовою (для виконання службових обов'язків), здійснивши матеріально-технічне оснащення аудиторії (27 аудиторія 6 корпусу), призначивши інструктора та екзаменаторів (6).

Доходи університету за всіма видами діяльності у 2021 р. склали 518 млн 289 тис. грн.

Для покращення матеріальної бази АГЧ університету виконано робіт на суму 6 млн 985 тис. грн (2020 р. – 4 млн 725 тис.), серед яких ремонт гуртожитку № 6 та облаштування шатрового даху корпусу № 9. Розпочато роботи з реконструкції господарського двору, отримано кошти (більше 8 млн) на реставрацію Семінарської церкви, виграно конкурс на реставрацію митрополичого корпусу на суму 365 тис. дол. грантових коштів.

РОЗДІЛ 1. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

1.1. Вступна кампанія

Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 р. були затверджені наказом МОН України № 1274 від 15.10.2020 р. і зареєстровані в Міністерстві юстиції 09.12.2020 р. за № 1225/35508. У травні та серпні до Умов прийому вносились певні зміни.

Правила прийому до університету в 2021 р. підготовлено на підставі цих Умов прийому. Їх затвердила Вчена рада університету 21.12.2021 (протокол № 12). Рішеннями Вченої ради університету від 30.06.2021 (протокол № 7) та від 31.08.2021 (протокол № 8) до Правил прийому внесено зміни відповідно до змінених Умов прийому.

Основні особливості цьогорічної вступної кампанії такі:

1. Незважаючи на карантин, який досі діє в країні через пандемію коронавірусу, вступна кампанія проводилась у заплановані раніше терміни – протягом липня-серпня. Основні зарахування відбулися до 14 серпня, навчання розпочалося 1 вересня.

2. Окремі етапи і процедури вступної кампанії в тій чи тій мірі відбувалися в дистанційному режимі. Зокрема, в електронній формі здійснювалася реєстрація багатьох вступників на основі ПЗСО на творчі конкурси та / або вступні іспити, а також реєстрація вступників до магістратури на ЄВІ / ЄФВВ. Цього року вперше всі категорії вступників могли подавати заяви в електронній формі, тому таких заяв було подано 19008 із 19286 (понад 98,5%). Крім цього, як і минулого року, можна було подати оригінали документів звичайною поштою або в електронному вигляді з накладанням КЕП (утім, таким способом подання оригіналів документів скористалися менше десяти абітурієнтів).

3. Під час безпосередньої роботи зі вступниками застосовувались такі протиепідемічні заходи, як: дотримання соціальної дистанції та маскового

режиму, використання антисептиків, безконтактне вимірювання температури, знезараження повітря тощо.

4. Вступ здійснювався за результатами ЗНО 2018-2021 рр.

5. Змінився перелік конкурсних предметів для вступу на основі ПЗСО, зокрема:

- першим предметом для гуманітарних, соціальних, мистецьких спеціальностей була українська мова і література, а для природничих, технічних, інженерних спеціальностей – українська мова (замість сертифікату ЗНО з української мови можна подавати сертифікат ЗНО з української мови і літератури як 2021 року, так і трьох попередніх років);

- додатком 4 до Умов прийому, затверджених МОН України, для кожної спеціальності були визначені два перші конкурсні предмети, обов'язкові як для бюджетних, так і для небюджетних конкурсних пропозицій, а третій предмет можна давати вступникам на вибір із шести інших можливих предметів для майже всіх спеціальностей, окрім тих, де третім предметом є творчий конкурс, або тих, які надають доступ до регульованих професій.

6. Для вступу або переведення на бюджет конкурсний бал вступника мав бути не меншим за 125.

7. При вступі на основі ПЗСО на спеціальності 081 «Право», 281 «Публічне управління та адміністрування», 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», 292 «Міжнародні економічні відносини» та 293 «Міжнародне право» конкурсний бал повинен був бути не меншим за 140 балів.

8. Творчі конкурси та вступні іспити при вступі на основі ПЗСО на бюджетні пропозиції проводилися до початку прийому документів (з 1 до 13 липня).

9. Як і минулими роками, в університеті проводилась профорієнтаційна олімпіада, за результатами якої 146 вступників (минулого року – 189) отримали право на нарахування 20 додаткових балів до сертифіката ЗНО з одного предмету при вступі до університету на спеціальності, яким надається особлива

підтримка. Вони подали в університет 143 заяви на такі спеціальності (минулого року – 173), з них 55 були зараховані на навчання (62). Зокрема, 4 зараховано в інститут біології, хімії та біоресурсів (9), 22 – в інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук (32), 2 – на факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва (0), 10 – на географічний факультет (9) і 17 – на факультет математики та інформатики (12).

10. До університету вперше було зараховано трьох абітурієнтів з тимчасово окупованих територій України за спрощеною процедурою через освітній центр «Донбас-Україна».

11. При вступі на навчання за будь-якою спеціальністю на основі ОКР молодшого спеціаліста потрібно було обов'язково подавати результати ЗНО з двох конкурсних предметів (перший – з української мови та літератури / української мови, другий – з математики чи історії України для бюджетних пропозицій або будь-який інший для небюджетних пропозицій).

12. При розрахунку конкурсного бала вступників на основі ОКР молодшого спеціаліста не враховувався середній бал документа про освіту, використовувалися лише результати ЗНО з двох предметів (з ваговими коефіцієнтами 0,25 кожний) та фахового вступного випробування (з ваговим коефіцієнтом 0,5).

13. Для вступу в магістратуру на основі диплома бакалавра на навчання за всіма спеціальностями потрібно було складати ЄВІ з іноземної мови за технологіями ЗНО (для спеціальностей 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» за технологіями ЗНО складалося також ЄФВВ з права та ЗНПК). При вступі на основі диплома магістра / спеціаліста вступний іспит з іноземної мови можна було складати в університеті (за вибором вступника). Ваговий коефіцієнт для іноземної мови був рівний 0,3, а для фахового випробування – 0,7.

Усього в Україні створено 190 тис. 777 електронних кабінетів і подано 886 тис. 164 електронних заяви, що порівняно з минулим роком на 3% > кабінетів і 18% електронних заяв.

**Кількість поданих заяв до
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича**

Рік	Всього заяв (тис.)	Електронні (тис.)
2012	20,0	4,0
2013	24,4	8,6
2014	28,8	13,8
2015	24,9	13,6
2016	35,4	24,9
2017	28,3	20,3
2018	23,4	17,2
2019	19,6	13,7
2020	18,5	15,9
2021	19,3	19,0

Діаграма до таблиці 1

Таблиця 2

Подано заяв на навчання для здобуття:

- ОПС фахового молодшого бакалавра – 912 (122 % від 2020 р.);
- ступеня бакалавра на основі ПЗСО – 15 089 (121%);
- ступеня бакалавра на основі МС – 1 194 (90 %);
- ступеня магістра – 2 972 (80 %).

Серед найпопулярніших ЗВО України:

- 1) КНУ ім. Т.Г. Шевченка – 54 008 заяв;
- 2) ЛНУ ім. І. Франка – 47 301 заява;
- 3) НУ «КПІ ім. І. Сікорського» – 46 215 заяв;

4) Національний авіаційний університет – 38 975 заяв;

5) НУ «Львівська політехніка» – 37 331 заява;

...

15) ЧНУ ім. Ю. Федьковича – 19 300 заяв.

Серед ЗВО західного регіону, крім Львівських ЗВО, попереду нас Прикарпатський університет (13 місце).

60% від поданих заяв у 3-х регіонах:

– Київ – 379 506 заяв;

– Харківська область – 134 888 заяв;

– Львівська область – 124 206 заяв.

Таблиця 3

Найбільше подано заяв (на всі рівні та форми навчання):

- філологія (англійська) – 1 440;
- право – 1 436;
- комп'ютерні науки – 1 186;
- журналістика – 702;
- менеджмент – 687.

Таблиця 4

Загальноукраїнські показники:

- філологія – 59 202;
- право – 58 824;
- менеджмент – 49 928;
- комп'ютерні науки – 47 172;
- середня освіта – 34 993;
- журналістика – 34 725;
- інженерія програмного забезпечення – 33 766;
- психологія – 31 362.

Таблиця 5

Найменше заяв подано (на всі рівні та форми навчання) в ЧНУ:

- електроніка – 4;
- соціологія – 5;
- середня освіта (хімія) – 5;
- філософія – 6;
- середня освіта (фізика) – 12;
- середня освіта (румунська мова і література) – 14;
- філологія (румунська) – 16;
- музичне мистецтво – 16;
- філологія (зарубіжна література та теорія літератури) – 29.

Таблиця 6

Кількість місць держзамовлення

Ступінь / ОКР	2017	2018	2019	2020	2021
Молодший спеціаліст / Фаховий молодший бакалавр	236	236	167	167	172
Бакалавр	1 244	1 079	1 020	1 116	1 240
Магістр	820	794	675	479	553
Всього	2 300	2 109	1 861	1 762	1 965

Серед інших закладів ВО університет займає 11 місце після 6 київських, 2 львівських і 1 харківського університетів.

Таблиця 7

Динаміка державного замовлення на бакалаврат
повного терміну навчання

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	53	0
Широкий конкурс	915	64
Загальний обсяг	968	64
Зараховано 09.08.	806	46
Переведено на держзамовлення 16.08	128	7
Конкурсна комісія МОН від 02.09	28	3
Конкурсна комісія МОН від 16.09	35	2
Повернуто до МОН	39	11
Всього місць держзамовлення	992	58

Таблиця 8

Динаміка державного замовлення на бакалаврат
скороченого терміну навчання

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	228	26
Зараховано 12.08	157	19
Конкурсна комісія МОН від 02.09	4	0
Конкурсна комісія МОН від 16.09	9	1
Повернуто до МОН	58	6
Всього місць держзамовлення	170	20

Таблиця 9

Динаміка державного замовлення в магістратуру

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	598	26
Широкий конкурс	10	0
Зараховано 12.08	477	25
Конкурсна комісія МОН від 02.09	3	2
Конкурсна комісія МОН від 16.09	4	0
Повернуто до МОН	114	1

Фіксований обсяг для додаткового набору	87	18
Зараховано під час додаткового набору	29	13
Повернуто до МОН	58	5
Всього місць держзамовлення	513	40

Таблиця 10

Для бакалаврів на основі ПЗСО всього зараховано 2264 (на ДЗ – 1 050), з них:
за 1 пріоритетом – 1 111 (597); за 4 пріоритетом – 122 (95);
за 2 пріоритетом – 331 (202); за 5 пріоритетом – 76 (55);
за 3 пріоритетом – 161 (100); без пріоритету – 463 (1).

Відмови від державного замовлення за пріоритетами:

1 – 41;

2 – 35;

3 – 25;

4 – 34;

5 – 36.

Разом – 171.

Таблиця 11

Спеціальності з найвищим прохідним балом на місця державного замовлення (бакалавр на основі ПЗСО, денна форма)

Спеціальність	Рекомендовано на ДЗ	Прохідний бал, університет / МОН	Зараховано на ДЗ+ПЛ
Журналістика	1	197,104 / 194,659	4 + 32
Міжнародне право	2	196,633 / 195,100	1 + 24
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	3	195,126 / 194,922	9+ 41
Філологія (англійська)	42	190,638 / 189,800	46 + 102
Право	20	189,516 / 189,006	24 + 92
Фінанси, банківська справа та страхування	4	189,516 / 186,150	5 + 41

Таблиця 12

Спеціальності з найменшим прохідним балом на місця державного замовлення на загальних умовах (бакалавр на основі ПЗСО, денна форма)

Спеціальність	Рекомендовано на ДЗ	Прохідний бал, університет / МОН	Зараховано на ДЗ+ПЛ
Хімія	16	126,378 / 125,014	13 + 0

Фізика та астрономія	7	128,928 / 125,350	6 + 0
Середня освіта (Трудове навчання та технології)	6	135,589 / 125,327	6 + 0
Професійна освіта (Машинобудування)	11	136,884 / 126,531	8 + 1
Середня освіта (Математика)	15	137,645 / 125,944	14 + 0
Прикладна фізика та наноматеріали	30	138,516 / 125,888	22 + 1

За середнім конкурсним балом ЧНУ займає 25 місце серед 407 ЗВО з показником 160,7 бала. Найвищий бал – УКУ (184,3); КМА (175,7) – 1-2 місця; КНУ ім. Т.Г. Шевченка, (6) – 171,8; ЛНУ ім. І. Франка (9) – 167 балів; НУ «Львівська політехніка» (165,9) – 12 місце; ХНУ ім. Каразіна (17) – 163,3; Сумський державний університет (21) – 162.

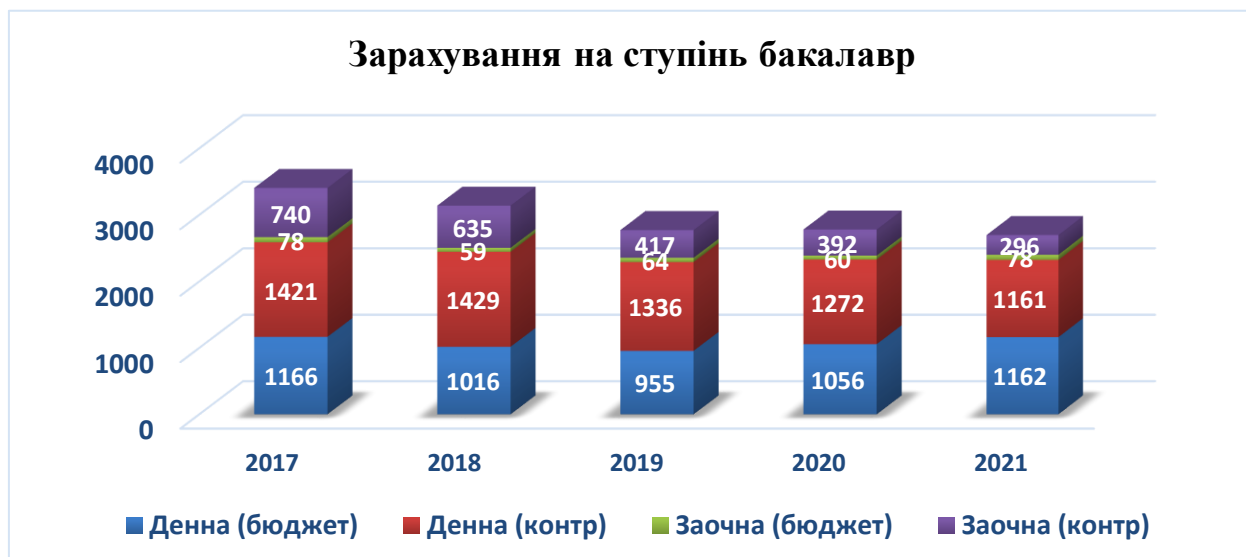
Зараховано на 1 курс вступників із галузевим коефіцієнтом – 395 із 2 264 (17,4 %). Зараховано на 1 курс вступників із сільським коефіцієнтом – 612 із 2 264 (27 %).

Таблиця 13

Зарахування на ступінь бакалавр

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Заочна (разом)	Всього
2017	1166	1421	2587	78	740	818	3405
2018	1016	1429	2445	59	635	694	3139
2019	955	1336	2291	64	417	481	2772
2020	1056	1272	2328	60	392	452	2780
2021	1162	1161	2323	78	296	374	2697

Діаграма до таблиці 13

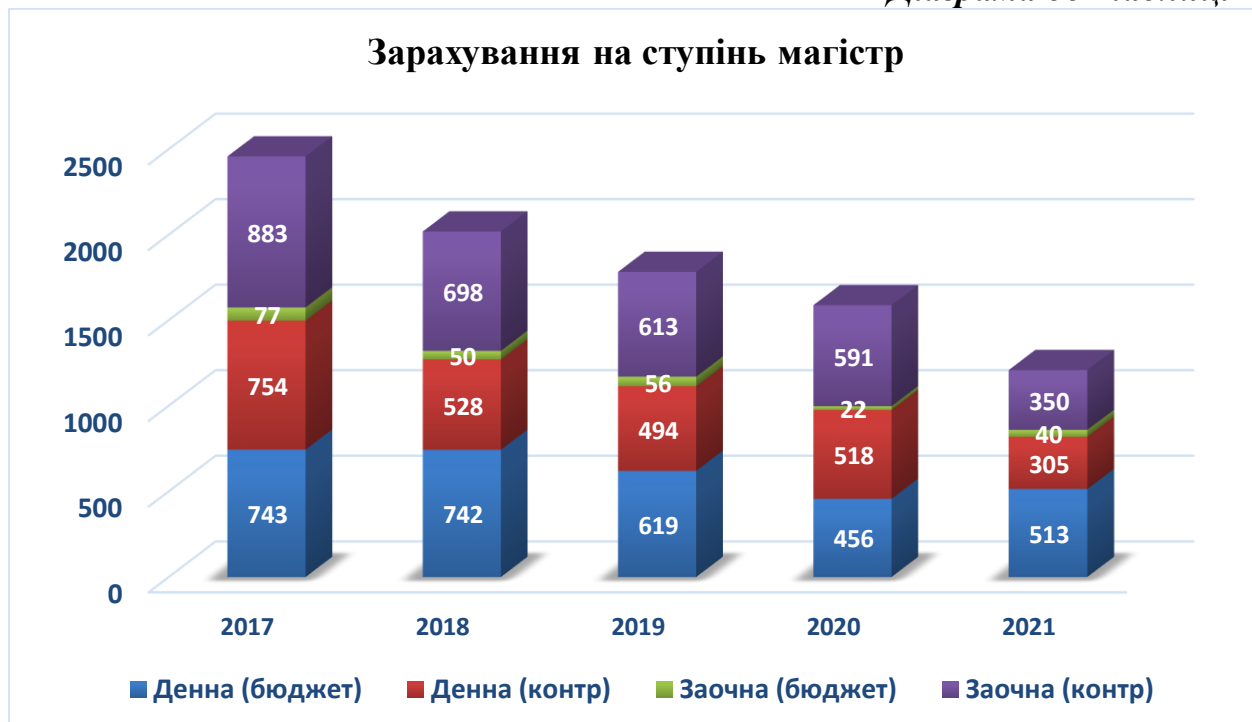

Таблиця 14

Зарахування на ступінь магістр

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Заочна (разом)	Всього
2017	743	754	1 497	77	883	960	2 457
2018	742	528	1 270	50	698	748	2 018
2019	619	494	1 113	56	613	669	1 782
2020	456	518	974	22	591	613	1 587
2021	513	305	818	40	350	390	1 208

Діаграма до таблиці 14

Таблиця 15

Усі зарахування

Форма навчання	Рік											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Денна	4393	3953	3942	4337	4423	4042	4143	4084	3710	3404	3302	3141
Заочна	3528	3076	2593	2575	2272	1792	2002	1778	1510	1150	1065	764
Всього	7921	7029	6535	6912	6695	5834	6145	5862	5220	4554	4367	3905

Таблиця 16

Зарахування до коледжу

Форма оплати	Рік											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Бюджет	55	63	64	66	85	85	253	236	236	167	167	172
Контракт	163	100	73	71	102	98	92	91	56	71	104	149
Всього	218	163	137	137	187	184	345	327	292	238	271	321

Таблиця 17

Додаткова інформація про бакалаврів

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Всього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Медалісти	290	142	432	7	26	33	297	168	465
Сироти	14	0	14	0	1	1	14	1	15
Інваліди	35	6	41	5	1	6	40	7	47
Учасники бойових дій	1	0	1	4	0	4	5	0	5
Діти учасників бойових дій	92	9	101	4	0	4	96	9	105
Складали вступні випробування в університеті (вступники на основі ПЗСО):									
Всього	9	1	10	7	3	10	16	4	20
Учасники бойових дій	0	0	0	3	0	3	3	0	3
ОЦ «Донбас-Україна»	2	0	2	1	0	1	3	0	3
Звільнені за станом здоров'я	7	0	7	3	1	4	10	1	11
Інші категорії	0	1	1	0	2	2	0	3	3
Високий рейтинговий бал:									
КБ = 200	13	0	13	0	0	0	13	0	13
190 < КБ < 200	125	4	129	1	4	5	126	8	134

Таблиця 18

Додаткова інформація про магістрів

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Всього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Дипломи з відзнакою	0	6	6	0	18	18	0	24	24
Сироти	2	0	2	0	0	0	2	0	2
Інваліди I-II груп	2	0	2	0	0	0	2	0	2
Учасники бойових дій	0	1	1	2	0	2	2	1	3
Діти учасників бойових дій	14	0	14	0	3	3	14	3	17
Внутрішньо переміщені особи	1	0	1	0	0	0	1	0	1

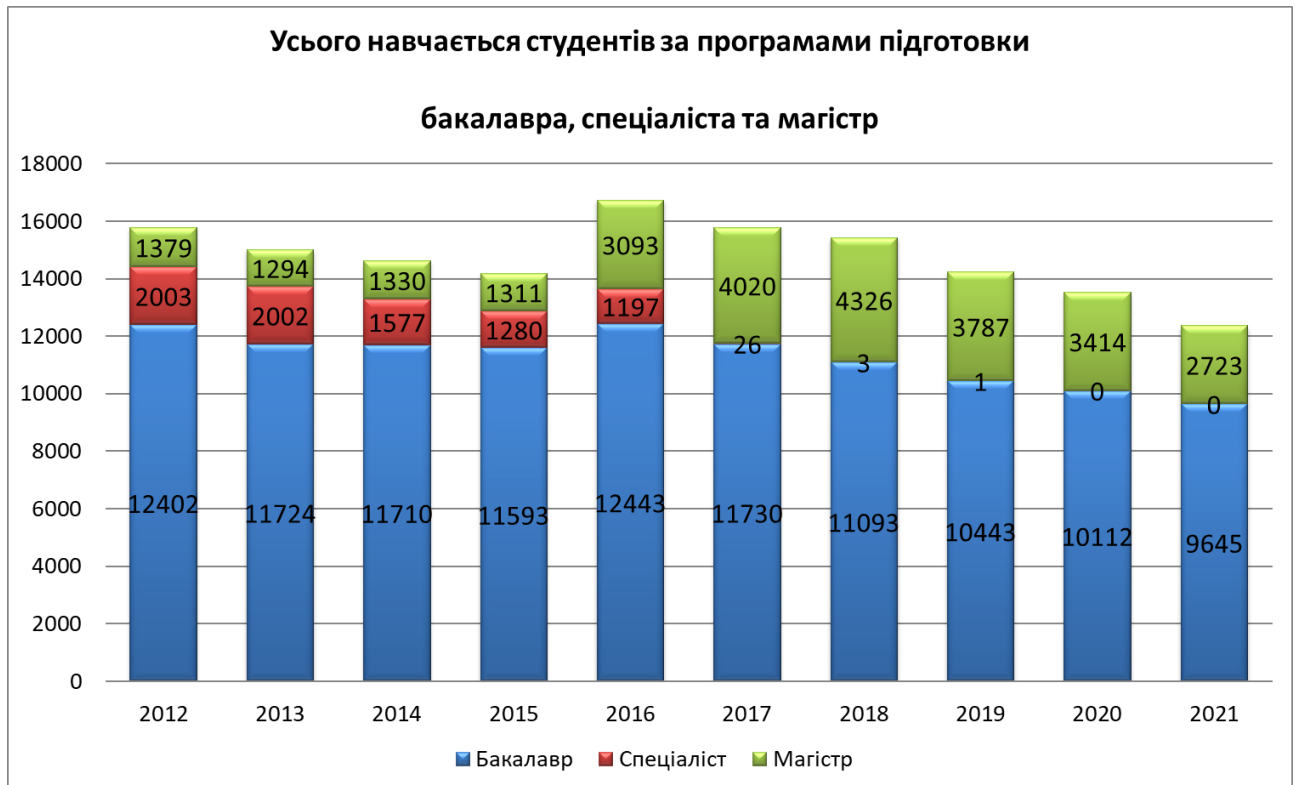
1.2. Контингент студентів

Таблиця 19

**Контингент студентів станом на 1 жовтня 2012-2019 рр. і на
1 листопада 2020, 2021 рр.**

Освітній рівень	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Бакалавр	12402	11724	11710	11593	12443	11730	11093	10443	10112	9645
Спеціаліст	2003	2002	1577	1280	1197	26	3	1	0	0
Магістр	1379	1294	1330	1311	3093	4020	4326	3787	3414	2723
Усього	15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422	14231	13526	12368

На місцях, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, навчається 4 965 осіб: за денною формою навчання – 4 688, заочною – 277. На умовах контракту здобувають вищу освіту 7 403 студенти, серед них за денною формою навчання – 4 810, заочною – 2 593.

Чисельність студентів, що здобувають вищу освіту, становить:

- бакалавра – 9 645 особи;
- спеціаліста – 0 осіб;
- магістра – 2 723 осіб.

Зменшення кількості студентів зумовлена деякими причинами:

- демографічною кризою;
- уведенням ЄВІ на всі спеціальності;
- збіднінням суспільства;
- зменшенням місць держзамовлення на гуманітарні спеціальності тощо.

Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів ілюструє таблиця 20.

Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів

Навчально-науковий інститут, факультет	Держ.	Плат.	Разом
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	495	237	732
Навчально науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	1 250	431	1 681
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	246	225	471
Географічний факультет	372	445	817
Економічний факультет	341	1 439	1 780
Факультет іноземних мов	433	718	1 151
Факультет історії, політології та міжнародних відносин	191	634	825
Факультет математики та інформатики	441	178	619
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	380	914	1 294
Факультет фізичної культури та здоров'я людини	231	687	918
Філологічний факультет	392	456	848
Юридичний факультет	193	1 039	1 232
Всього по університету	4 965	7 403	12 368

Університет має ліцензію на підготовку студентів з числа іноземних громадян, кількість яких на 1 грудня 2021 р. становить 79 осіб.

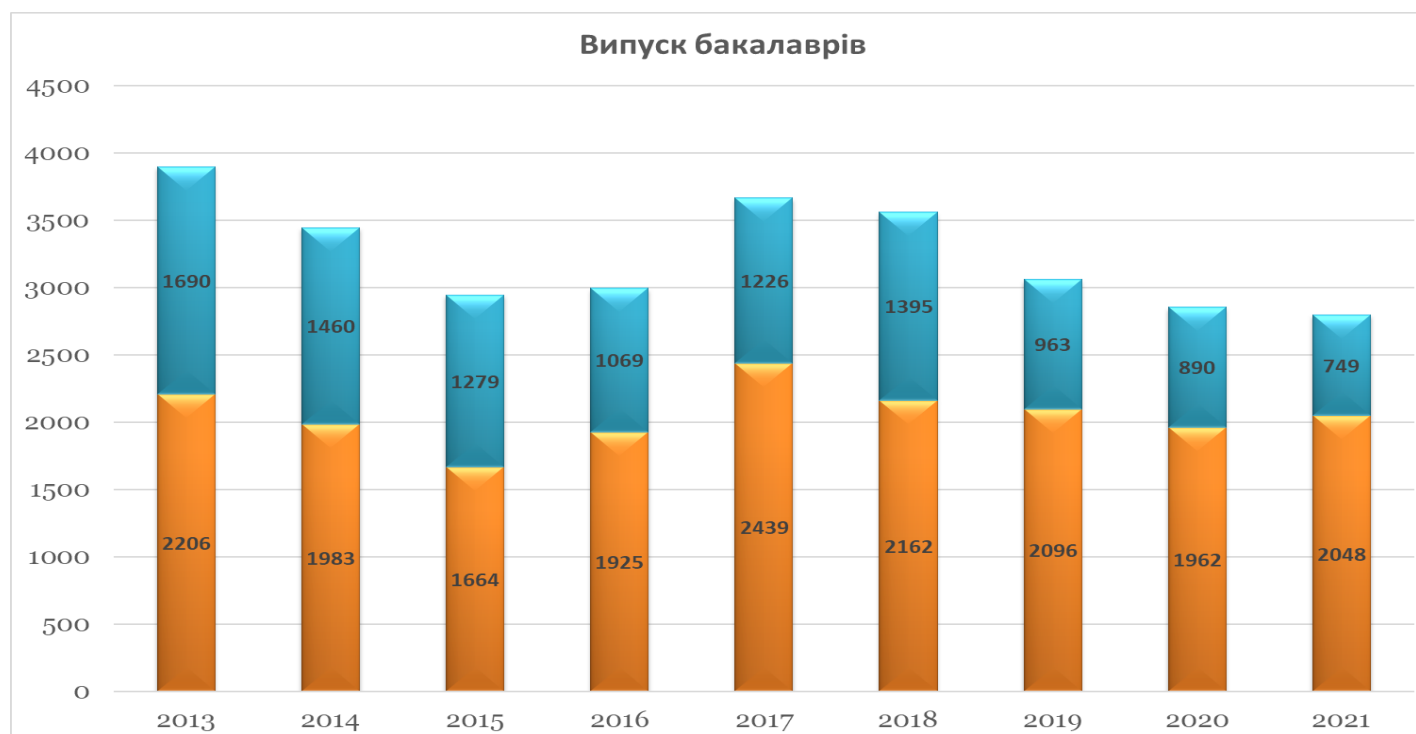
У 2021 р. кількість випускників становила 4 291 студент, з-поміж них бакалаврів – 2 797 осіб, магістрів – 1 494. Серед випускників 1 587 особи навчалися за рахунок коштів державного бюджету, 2 704 осіб – за умовами контракту.

Нижчеподані таблиці 21 – 24 демонструють випуск фахівців у розрізі освітніх (освітньо-кваліфікаційних) рівнів, форм навчання, джерел фінансування та динаміку показника за останні роки (у зв'язку з переходом у 2015 р. на півторарічну та дворічну магістратуру, випуску магістрів у 2016 р. не було).

Таблиця 21

Випуск студентів за ОР «Бакалавр»

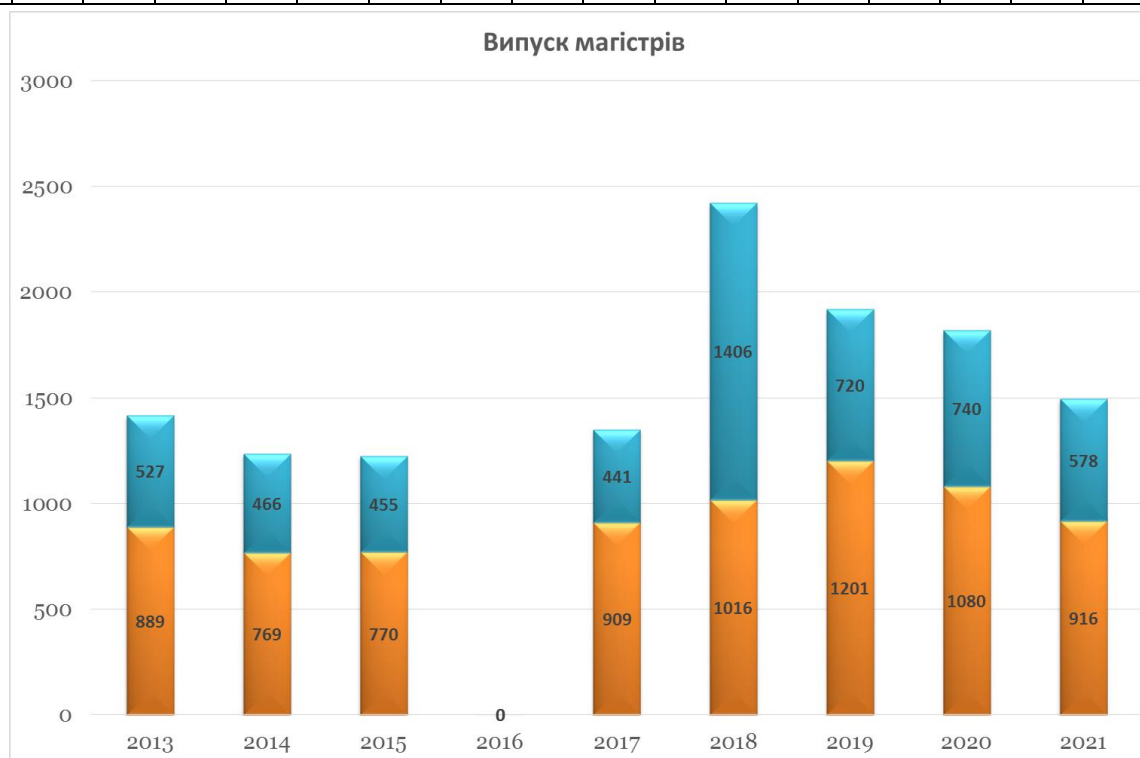
Бакалавр	Державне замовлення									Повна оплата									Разом								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Денна	1287	1269	1013	1187	1400	1282	1102	999	1032	919	714	651	768	1039	880	994	963	1016	2206	1983	1664	1925	2439	2162	2096	1962	2048
Заочна	130	140	88	117	172	151	73	51	80	1560	1320	1191	952	1054	1244	890	839	669	1690	1460	1279	1069	1226	1395	963	890	749
Всього	1417	1409	1101	1304	1572	1493	1175	1050	1112	2479	2034	1842	1690	2093	2124	1884	1802	1685	3896	3443	2943	2994	3665	3557	3059	2852	2797

Таблиця 22

Випуск студентів за ОР «Магістр»

Магістр	Державне замовлення										Повна оплата									Разом							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Денна	711	336	378	0	430	613	730	590	454	178	433	392	0	479	403	471	490	462	889	769	770	0	909	1016	1201	1080	916
Заочна	22	27	31	0	34	152	50	54	21	505	439	424	0	407	1254	670	686	557	527	466	455	0	441	1406	720	740	578
Всього	733	363	409	0	464	765	780	644	475	683	872	816	0	886	1657	1141	1176	1019	1416	1235	1225	0	1350	2422	1921	1820	1494

Таблиця 23

Випуск студентів за всіма ступенями вищої освіти

Загалом	Державне замовлення									Повна оплата									Разом								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Денна	1998	1605	1391	1187	1830	1895	1832	1589	1486	1097	1147	1043	768	1518	1283	1465	1453	1478	3095	2752	2434	1955	3348	3178	3297	3042	2964
Заочна	152	167	119	117	206	303	123	105	101	2065	1759	1615	952	1461	2498	1560	1525	1226	2217	1926	1734	1069	1667	2801	1683	1630	1327
Всього	2150	1772	1510	1304	2036	2198	1955	1694	1587	3162	2906	2658	1720	2979	3781	3025	2978	2704	5312	4678	4168	3024	5015	5979	4980	4672	4291

Таблиця 24

Кількість студентів станом на 1 жовтня 2012-2019 років та 1 листопада 2020, 2021 років у розрізі структурних підрозділів

Факультет, навчально-науковий інститут		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	Біологічний	1117	1121	1258	1232	1256	1205	1194	1049	923	732
	Хімічний	286	284								
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	Інженерно-технічний	612	539	1930	1773	2060	1921	1874	1734	1699	1681
	Комп'ютерних наук	661	568								
	Фізичний	855	864								

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-при- кладного мистецтва	Образотворчого мистецтва	105	103	411	476	534	486	489	459	457	471
	Кафедра будівництва та архітектури	208	257								
Географічний факультет		1465	1275	1157	1077	1143	1080	1057	982	907	817
Економічний факультет		1809	1525	1419	1433	1572	1531	1508	1388	1420	1780
Факультет фінансів, підприємництва та обліку		0	0	0	0	934	693	640	507	454	
Факультет іноземних мов		1173	1147	1168	1179	1271	1245	1203	1199	1180	1151
Факультет історії, політології та міжнародних відносин		1314	1146	1088	982	1143	1158	1169	1074	950	825
Факультет математики та інформатики		613	626	617	571	637	637	611	597	600	619
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи		1792	1841	1878	1819	1930	1785	1770	1608	1545	1294
Факультет фізкультури та здоров'я людини		510	590	657	740	900	987	1109	1111	1093	918
Філологічний факультет		1043	1080	1045	995	1051	980	982	882	942	848
Філософсько-теологічний факультет		412	424	390	374	385	332	284	232		
Юридичний факультет		1809	1630	1599	1533	1917	1736	1532	1409	1356	1232
Всього по університету		15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422	14231	13526	12368

Крім прийому та випуску, на показник кількості студентів впливає також рух контингенту. Як ілюструє таблиця 25, кількість студентів, відрахованих з університету з різних причин, значно переважає кількість тих, хто поповнив ряди студентства.

Таблиця 25

Рух контингенту студентів

	Державне замовлення		Повна оплата		Разом	
	Зарахування	Відрахування	Зарахування	Відрахування	Зарахування	Відрахування
Денна	0	134	62	245	62	379
Заочна	0	12	89	179	89	191
Всього	0	146	151	424	151	570

Більшість студентів відраховано за невиконання навчального плану (228 осіб), у зв'язку з несплатою за навчання (139 осіб), вибули за власним бажанням (94 осіб).

Відраховано з інших причин:

- порушення навчальної дисципліни – 60 осіб;
- не з'явилися на екзамени – 40 осіб;
- не складено атестацію – 5;
- переведення в інший ЗВО – 4.

Організація і проведення практик

Практична підготовка поряд з навчальними заняттями і самостійною роботою – одна з важливих форм організації освітнього процесу, від якості якої залежить конкурентоспроможність випускників ЗВО на ринку праці.

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами, засобами майбутньої професійної діяльності, її організації, формування професійних умінь і навичок, виховання потреби систематичного оновлення знань.

Перелік видів практик для кожної спеціальності, їхні форми, тривалість і терміни проведення визначено в навчальних планах. В умовах пандемії та оголошеного в країні карантину близько 6 000 студентів університету

проходили навчальні й педагогічні практики з використанням технологій дистанційного навчання. Здебільшого виробнича практика відбувається за короткостроковими угодами, укладеними між Університетом та установами, підприємствами, організаціями різних форм власності.

Як бази практик використовують кафедри, комп'ютерні класи, коледжі, підприємства, установи, організації, банки, архіви, театри, редакції, художні студії, суди, прокуратури, нотаріальні контори тощо в Чернівцях та за межами міста. Загалом у 2021 році практики всіх видів пройшли 6 033 студенти. В межах Чернівецької області та міста Чернівці – 7 809, за межами – 563.

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича впродовж 2021 р. охоплено різними видами практики 8 372 студенти. З них:

Освітній рівень “бакалавр”

I–IV курси – навчальна практика – 4 342 студенти;

I–IV курси – виробнича практика – 1 396 студентів;

III, IV курси – педагогічна практика – 932 студенти;

Освітній рівень “магістр”

I курс – виробничі, педагогічні та навчальні (магістерські) практики – 375 студентів;

II курс – виробничі (переддипломні), науково-дослідні та педагогічні (асистентські) практики – 1327 студентів.

За результатами захисту вони отримали такі оцінки:

(відмінно) – 1 765;

(добре) – 1 344;

(задовільно) – 571;

(незадовільно) – 18.

Триває експеримент з дуальної форми організації освітнього процесу за спеціальностями 242 «Туризм» та 073 «Менеджмент» (Менеджмент туристичної індустрії) на підставі Положення про дуальну освіту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та договору про співпрацю з ТОВ «Calypso Tour Ua». Студенти географічного факультету (2 курс – 5; 3

курс – 18; 5 курс – 1;) згідно з наказом 395-ст. від 15.04.2021р. направлялися на дуальне навчання в період з 16 квітня по 31 серпня 2021, за винятком літнього канікулярного періоду (з 15 липня по 31 серпня 2021 р.).

1.3. Ліцензування та акредитація

За перше півріччя проведено первинну акредитацію за 14 освітніми програмами, зокрема:

за першим (бакалаврським) рівнем за такими освітніми програмами:

- Культурологія, спеціальності 034 Культурологія;
- Географія, спеціальності 106 Географія;
- Архітектура та містобудування, спеціальності 191 Архітектура та містобудування;
- Міжнародне право, спеціальності 293 Міжнародне право;
- Журналістика та комунікації, спеціальності 061 Журналістика;
- Середня освіта (історія), спеціальності 014 Середня освіта (історія);
- Технологічна експертиза, безпека харчової продукції та модернізація технологічних процесів, спеціальності 181 Харчові технології;
- Інформаційні системи та технології, спеціальності 126 Інформаційні системи та технології;
- Лісове господарство, спеціальності 205 Лісове господарство;

за другим (магістерським) рівнем – за однією освітньою програмою Архітектура та містобудування, спеціальності 191 Архітектура та містобудування,

за третім (освітньо-науковим) рівнем за такими освітніми програмами:

- Право, спеціальності 081 Право;
- Релігієзнавство, спеціальності 031 Релігієзнавство;
- Фізика та астрономія, спеціальності 104 Фізика та астрономія;
- Біологія, спеціальності 091 Біологія.

Більшість програм (11) акредитацію пройшли успішно, але 3 освітні програми мають умовну акредитацію. Це: Технологічна експертиза, безпека харчової продукції та модернізація технологічних процесів; Інформаційні системи та технології; Лісове господарство. Аналіз зауважень експертних груп та GER було проведено на засіданні науково-методичної ради та семінарах з гарантами освітніх програм.

У зв'язку з карантинними заходами акредитаційна експертиза здійснювалась із використанням технічних засобів відеозв'язку, який передбачав проведення повноцінної експертизи без фізичної присутності експертів у закладі.

Для проведення акредитаційної експертизи із використанням технічних засобів відеозв'язку експертна група в загальному порядку узгоджувала програму акредитаційної експертизи, яка передбачала віртуальні зустрічі зі стейкхолдерами. Університет забезпечував у визначений програмою час доступність для відеоконференції осіб, з якими були заплановані індивідуальні співбесіди представників керівництва університету, інститутів, факультетів, науково-педагогічних працівників, представників органів студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців. Це, звісно, ускладнювало процес, але всю роботу було організовано належним чином.

За друге півріччя проведено попередню експертизу відомостей про самооцінювання за 38 освітніми програмами та завантажено в систему НАЗЯВО. За 20 освітніми програмами проведено засідання експертних груп. За результатами роботи експертних груп за двома освітніми програмами: Інформаційні системи та технології – перший (бакалаврський) рівень та Середня освіта (фізика, інформатика) – другий (магістерський) рівень, виставлені оцінки «Е» за двома критеріями. Результати аналізу звітів експертних груп проаналізовано на засіданні науково-методичної ради університету.

З метою забезпечення успішної акредитації освітніх програм необхідно:

- удосконалити вибірккову частину ОП та систему вибору дисциплін. Створити загальний пул вибірккових ОК. Передбачити в ОПП можливість реалізації здобувачами права вибору як міжгалузевих ОК, так і розширити спектр внутрішньогалузевих ОК;

- удосконалити практичну підготовку, використовуючи можливості співпраці з роботодавцями. Розширити пул договорів ОП для створення можливості проходження переддипломної практики здобувачів вищої освіти на підприємствах, організаціях, компаніях для набуття практичного досвіду;

- підвищити якість змістовного наповнення в системі Moodle та збільшення використання функціоналу цієї системи;

- розробити процедуру затвердження силабусу з метою уніфікації та підвищення якості підготовки навчально-методичного забезпечення ОК ОП;

- активізувати НПП щодо написання методичних розробок, навчальних посібників з ОК, які вони викладають;

- забезпечити НПП публікації в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science;

- активізувати госпдоговірну тематику на кафедрах;

- залучити роботодавців, експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу на ОП;

- розробити механізм надання пропозицій від стейкхолдерів до ОП через інформаційні ресурси університету.

1.4. Аспірантура і докторантура

Підготовка наукових кадрів в аспірантурі університету здійснюється за 22 науковими спеціальностями та відповідними освітньо-науковими програмами, з яких 7 – акредитовані.

Станом на кінець грудня 2021 року контингент аспірантів в університеті складає 174 особи, з яких 120 осіб – аспіранти денної форми навчання; 54 – аспіранти вечірньої та заочної форм навчання.

З числа усіх аспірантів, **127** осіб здобувають науковий ступінь **за кошти державного бюджету**, **47** – за кошти фізичних осіб.

Кількість осіб, зарахованих до аспірантури у звітному році склала:

- за денною формою навчання 30;
- за вечірньою та заочною формами навчання – 11.

З них 30 осіб зараховано за рахунок коштів державного бюджету, 11 – за кошти фізичних осіб.

Закінчили аспірантуру в 2021 р. 15 осіб, з яких 2 – із наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

У 2021 р. в університеті створено 11 разових спецрад для захисту дисертацій здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Серед здобувачів ступеня доктора філософії університету, 2 аспірантам призначено академічну стипендію Кабінету Міністрів України; 7 аспірантам - академічну стипендію імені М. С. Грушевського.

Докторантура відкрита за 10-ма науковими спеціальностями.

Докторантів в університеті станом на кінець грудня 2021 року – 8 осіб денної форми навчання. З них 7 – за державним замовленням і 1 – за кошти фізичних осіб.

У звітному році закінчили докторантуру 2 особи.

Таблиця 26

**Порівняльна характеристика
показників діяльності аспірантури та докторантури**

Показники (на кінець звітнього періоду)	Роки		
	2019	2020	2021
Аспірантів, чол.	149	164	174
Результат навчання в аспірантурі (захищено/подано до СВР)	7 з 11	7 з 19	2 з 15
Захистили кандидатські дисертації (НПП, аспіранти)	18	13	41
Докторантів, чол.	7	6	8
Результат навчання в докторантурі (захищено/подано до СВР)	2 з 4	0 з 3	0 з 2
Захистили докторські дисертації (НПП, аспіранти)	12	13	8

1.5. Забезпечення якості освітнього процесу

У 2021 році стратегія і практичні заходи із внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету були орієнтовані на безперервний розвиток культури якості освіти, у якій усі учасники освітнього процесу беруть на себе відповідальність за якість підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Відповідно до загальних цілей, місії Університету розробляються освітні програми (ОП), щоб уможливити поступовий прогрес здобувачів вищої освіти, проводиться регулярний моніторинг, перегляд та оновлення освітніх програм, що має на меті гарантувати високий рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне освітнє середовище для навчання студентів.

1. Моніторинг якості змісту підготовки фахівців: освітніх програм, робочих програм, навчальних дисциплін, силабусів та їх методичне забезпечення.

За звітний період (*травень-червень, жовтень-листопад 2021 р.*) центр забезпечення якості освіти, спільно з секторами науково-методичної ради здійснив моніторинг 52 освітніх програм (*ОР «Магістр» – 21, ОР «Бакалавр» – 27, ОНП - 4*); 1 870 силабусів і робочих програм навчальних дисциплін .

Перегляд програм передбачав оцінювання відповідності:

- змісту програми сучасним вимогам у світлі останніх досліджень у галузі знань;
- потребам суспільству, яке змінюється;
- навчального навантаження студентів, їх досягнень і кар'єрного розвитку після завершення освітньої програми;
- ефективності форм і методів оцінювання якості знань студентів;
- очікувань, потреб і задоволення студентів щодо певної освітньої програми;
- навчального середовища і послуг з підтримки студентів у процесі досягнення мети навчання за програмою.

Характеристики оновлених програм представлено на інформаційних ресурсах Університету.

Якість ОПП та ефективність їхньої реалізації оцінювали 1 350 студентів під час проведення моніторингу. Поряд із схвальними оцінками є і слушні побажання, зокрема: розширити блок вибіркових дисциплін, більше практичних занять з використанням інноваційних методів, технологій тощо.

Якісне навчання через якісне викладання та методичне забезпечення навчальних дисциплін визначило наступний напрям проведення моніторингу (вересень-2021), результатом якого став аналіз 3 510 оприлюднених силабусів і навчальних дисциплін на сайтах факультетів / навчально-наукових інститутів.

2. Результативним є проведення комплексного моніторингу щодо якості провадження освітньої діяльності на факультетах / навчально-наукових інститутах.

Комплексний моніторинг якості організації підготовки фахівців здійснюється в Університеті відповідно до Положення про проведення комплексного моніторингу. У 2021 р. проведено такий моніторинг на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи (6 кафедр) та факультеті архітектури, будівництва і декоративно-прикладного мистецтва (4 кафедри). Відповідно до програми моніторингу проведено ректорські контрольні зрізи за допомогою системи MOODLE. На факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи зріз проводився з 10 навчальних дисциплін із загальною кількістю студентів – 155. Абсолютна успішність становить 97,4%, якість знань – 67,7%; на факультеті архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва зріз здійснювався з 6 навчальних дисциплін, загальною кількістю студентів – 78; абсолютна успішність становить 97,5%, якість знань – 44,3%.

Під час проведення комплексного моніторингу центр забезпечення якості вищої освіти провів опитування студентів з метою оцінки якості освітньої діяльності факультету, а також опитування за анкетною, запропонованою студентським самоврядуванням.

На факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи участь в анкетуванні взяло 556 студентів, а за анкетною, запропонованою студентським самоврядуванням, – 528; на факультеті архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва – 148 студентів. Схвальним є те, що на обох факультетах за результатами анкетування роботу факультетів і кафедр оцінено позитивно. Водночас є і конструктивні пропозиції, на які варто звернути увагу, а саме: удосконалення механізму вибіркової складової на факультеті архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва.

Отже, освітні програми мають розроблятися і знаходити свою реалізацію в такому форматі, аби підготовка студентів відповідала вимогам європейського ринку праці, забезпечувала високі кваліфікаційні стандарти під час працевлаштування.

Під час моніторингу освітніх підрозділів окремо проаналізовано діяльність деканатів, учених рад та методичних комісій факультетів, кафедр.

3. Моніторинг ефективності викладання загальноуніверситетських навчальних дисциплін

Доцільним і актуальним став моніторинг ефективності викладання та якості засвоєння загальноуніверситетських навчальних дисциплін. За звітний період (жовтень 2021р.) проводився моніторинг щодо ефективності викладання та якості засвоєння іноземної мови (за професійним спрямуванням) за такими напрямками: кадрове забезпечення, якість викладання (відкриті заняття викладачів), методичний супровід навчальної дисципліни, навчальні досягнення студентів (успішність, якість), анкетування студентів щодо якості викладання навчальної дисципліни. За підсумками моніторингу констатуємо: робоча група відвідала 56 практичних занять, які оцінено переважно на «добре» і «відмінно», організовано самооцінювання діяльності викладача та студента; усього в анкетуванні взяли участь 3 266 студентів. На більшість запитань анкети отримано позитивні відповіді. Щодо ефективності організації освітнього процесу, якості засвоєння: 43,9 % студентів вважають сучасними методи викладання, 79 % відзначають об'єктивне оцінювання і задоволені співпрацею,

проте 41,5% вказали на незначне покращення знань з іноземної мови за час навчання в університеті, а 23,2% – не покращили своїх знань взагалі. За підсумками моніторингу на факультетах / в інститутах обговорено результати успішності студентів, методичне забезпечення курсу та окреслено шляхи співпраці між кафедрами з метою покращення навчальних досягнень студентів.

4. Система роботи центру передбачає проведення моніторингу результатів екзаменаційних сесій, зрізу залишкових знань та атестації випускників.

За результатами літньої екзаменаційної сесії 2021 р. загальні показники абсолютної успішності становлять – 85,1,0% (що на 5,9 % менше, ніж у минулому році), якості знань – 43,8% (що на 1,4% менше за минулий рік). Результати обговорено на засіданнях вченої та науково-методичної рад університету, а також на засіданнях вчених рад та методичних комісій факультетів /навчально-наукових інститутів.

Показники якості знань студентів денної форми за результатами літньої сесії (2020/2021 н. р.) у розрізі факультетів / навчально-наукових інститутів найвищі на юридичному факультеті (64,1 %) та факультеті іноземних мов (53,6%). Найбільшу кількість незадовільних оцінок отримали студенти факультетів фізичної культури і здоров'я людини (абсолютна успішність – 72,2%) та математики (абсолютна успішність – 79,4).

Зріз залишкових знань студентів за результатами зимової сесії (2020-2021 н.р.) проведено з 210 навчальних дисциплін, показник якості знань яких менший 50 % у 187 академічних групах із загальною кількістю 2 875 студентів); за результатами літньої сесії (2020-2021н.р.) зріз залишкових знань студентів проведений з 222 навчальних дисциплін у 270 академічних групах із загальною кількістю 3 828 студентів).

Порівняльний аналіз результатів зрізу залишкових знань студентів у I семестрі 2021-2022 н. р. свідчить про певні розбіжності з окремих навчальних дисциплін: «Основи менеджменту» (розбіжність з показниками сесії – 38,9,0 %; «Виробнича база будівництва» (розбіжність з показниками сесії +36,4);

«Технологія розробки Java»: (розбіжність з показниками сесії +46 %). Як бачимо, є над чим працювати.

Аналіз роботи атестаційних комісій випускників 2021 р. свідчить про достатньо високий рівень їхньої підготовки. Абсолютна успішність випускників ОР «Магістр» (термін 2 роки навчання) становить 93,1%, якість знань – 60,2%, відповідно «Бакалавр» – 99,8 % абсолютна успішність і 70,1% – якість знань. Диплом з відзнакою отримало 18 магістрів, що становить 24,7% від загальної кількості випускників цього рівня освіти – 73; диплом з відзнакою бакалавра отримали 225 здобувачів вищої освіти, що становить 8,0 % від загальної кількості 2 819.

Моніторинг успішності на рівні Університету має на меті не стільки контроль за процесами оцінювання в структурних підрозділах, скільки оцінку динаміки спроможності здобувачів освіти різних років вступу до успішного навчання, розв'язання проблем, які постають у процесі адаптації до європейських стандартів оцінювання, виокремлення та поширення кращих практик оцінювання тощо.

5. Для підвищення якості організації освітнього процесу, вдосконалення навичок педагогічної майстерності викладачів, ефективного опанування сучасними методами та технологіями навчання, контролю та перевірки студентських робіт, підготовки матеріалів дистанційних курсів, забезпечення навчальних дисциплін якісними навчально-методичними матеріалами і їх доступність для студентів як у друкованому, так і в електронному вигляді (у системі Moodle), особливо у період пов'язаний із дотриманням карантинних вимог через COVID-19, переходом на змішану форму навчання, відведення значної частини навчального часу на самостійне вивчення, в Університеті було *організовано науково-методичні семінари*, які відображають взаємозв'язок між науково-дослідною роботою, з одного боку, та навчанням і викладанням, з іншого, враховують інституційний контекст, а також стратегічні засади діяльності Університету зокрема:

- «Використання активних методів навчання в освітньому процесі»;
- «Інформаційно-цифрова компетентність викладача»;
- «Особливості організації співпраці з роботодавцями» (з досвіду роботи навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук, економічного факультету і факультету математики та інформатики);
- «Застосування сучасних методів підготовки вступників ОР «Магістр» (з досвіду роботи юридичного факультету);
- «Особливості роботи зі здобувачами вищої освіти з особливими потребами»;
- «Формування готовності майбутніх учителів спеціальності середня освіта до роботи в інклюзивних класах».

Практика проходження акредитаційних експертиз підтвердила високу якість ключових документів університету щодо забезпечення освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, та ін.) і наочно продемонструвала наслідки відхилення від норм зазначених документів, відповідно й нижчі оцінки за тим чи тим критерієм в окремих ОПП.

6. Значна робота центру, у співпраці з навчальним відділом, спрямовувалася на формування та оновлення внутрішньої нормативної бази забезпечення якості вищої освіти, зокрема, розробленні методичних рекомендацій до: атестації випускників; написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт/проектів; алгоритму (карти) самооцінювання та взаємооцінювання навчальних занять, взаємодії зі структурними підрозділами університету та ін.

Роботу методичних комісій (рад) факультетів / навчально-наукових інститутів було зосереджено переважно на таких питаннях:

- удосконалення механізмів реалізації цілісної внутрішньої системи забезпечення якості освітніх програм на всіх етапах (від проектування до припинення) як необхідної вимоги зовнішньої акредитації;

- удосконалення освітніх програм усіх рівнів з урахуванням студенто-орієнтованого, компетентнісного підходу, який спрямований на потреби освіти та виклики часу;

- поліпшення змісту підготовки фахівців і розроблення нових навчальних планів на базі експертної оцінки освітньо-професійних програм, інноваційних методик, передових освітніх і нових інформаційних технологій із врахуванням потреб ринку праці;

- адаптація робочих програм навчальних дисциплін до особливостей роботи в умовах карантинних обмежень;

- розробка нових методичних підходів організації і контролю методичного забезпечення роботи студентів в умовах дистанційного навчання;

- запровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес;

- організація та проведення практики студентів;

- проведення тренінгів, методичних семінарів для гарантів і завідувачів кафедр з метою дотримання вимог контролю якості вищої освіти, консультативна та експертна підтримка при проведенні акредитаційної експертизи ОП;

- удосконалення системи оцінювання знань студентів відповідно до оновлених вимог і засобів діагностики успішності навчання;

- оцінювання методичного рівня викладання дисциплін із різних видів навчальних занять;

- розвиток інформаційної та технічної підтримки навчального процесу.

1.6. Підвищення кваліфікації

У 2021 р. 180 штатних науково-педагогічних працівників університету пройшли стажування. Основними місцями підвищення кваліфікації були заклади вищої освіти, з якими укладено договори. Частина науково-педагогічних працівників пройшли курси підвищення кваліфікації в ННЦ неперервної освіти «Освіта для сталого розвитку – інтегральне лідерство»

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», НМК «Інститут післядипломної освіти НТУ КПІ імені Ігоря Сікорського», Центрі перепідготовки та післядипломної освіти Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя тощо.

Підвищення кваліфікації за програмою самоосвіти пройшло 33 науково-педагогічних працівники.

Загальна кількість програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича у 2021 році – 32.

Таблиця 27

Програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича у 2021 році

Інститути / факультети	Спеціальність	Кількість програм на спеціальності	Всього програм
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)	1	2
	014.06 Середня освіта (хімія)	1	
Географічний факультет	014.17 Середня освіта (географія)	1	1
Економічний факультет	051 Економіка, 072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	1
Факультет іноземних мов	014.02 Середня освіта (англійська мова та література)	1	3
	014.02 Середня освіта (французька мова та література)	1	
	014.02 Середня освіта (німецька мова та література)	1	
Факультет історії, політології та міжнародних відносин	014.03 Середня освіта (історія)	1	1

Інститути / факультети	Спеціальність	Кількість програм на спеціальності	Всього програм
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	014.08 Середня освіта (фізика)	1	3
	014.10 Середня освіта (трудове навчання та технології)	1	
	Професійна освіта (машинобудування)	1	
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	1	1
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	011 Освітні педагогічні науки/Соціальна педагогіка	3	8
	012 Дошкільна освіта	1	
	013 Початкова освіта	1	
	053 Психологія	1	
	014.13 Середня освіта (музичне мистецтво)	1	
	Психолого-педагогічний блок дисциплін	1	
Факультет фізичної культури та здоров'я людини	014.11 Середня освіта (фізична культура)	2	4
	017 Фізична культура і спорт	2	
Філологічний факультет	014.01 Середня освіта (українська мова та література)	1	3
	035 Філологія (зарубіжна література та теорія літератури)	1	
	014.02 Середня освіта (румунська мова та література)	1	
Юридичний факультет	–	–	–
Факультет математики та інформатики	014.04 Середня освіта (математика)	1	2
	014.09 Середня освіта (інформатика)	1	
Всього програм			29

Міждисциплінарні / міжкафедральні програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

Інститути/ факультети інші установи/організації	Кафедри	Назва програми	Всього програм
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	кафедра ботаніки, лісового та садово-паркового господарства кафедра біохімії та біотехнології кафедра молекулярної генетики та біотехнології кафедра молекулярної екології та біомоніторингу кафедра загальної хімії та хімічного матеріалознавства	Професійне удосконалення вчителя природознавства	1
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	кафедра інформаційних технологій та комп'ютерної фізики		
Факультет історії, політології та міжнародних відносин	кафедра історії України кафедра всесвітньої історії	Захист України	1
Юридичний факультет	кафедра процесуального права кафедра приватного права кафедра кримінального права кафедра публічного права кафедра теорії права та прав людини		
Факультет фізичної культури та здоров'я людини	кафедра військової підготовки		
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, Управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій області	кафедра педагогіки та методики початкової освіти	Підготовка експертів до проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти	1
		Всього програм	3

Усього зареєстрованих слухачів на курси підвищення кваліфікації у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича станом на 01 грудня 2021 р. – 1 698 осіб.

З них протягом 2021 року пройшли підвищення кваліфікації 996 педагогічних працівників (58,66% від зареєстрованих).

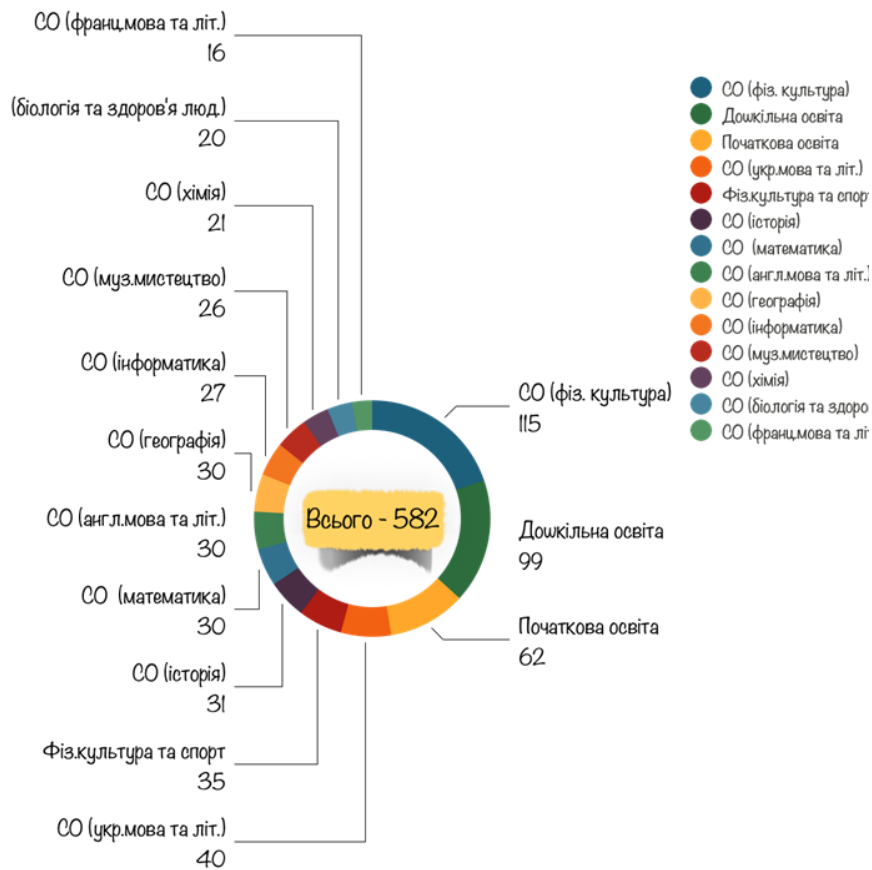
Протягом 2021 р. відбулося чотири сесії:

- січень 2021 р.;
- лютий-квітень 2021 р. ;
- червень 2021 р.;
- жовтень-листопад 2021 р.

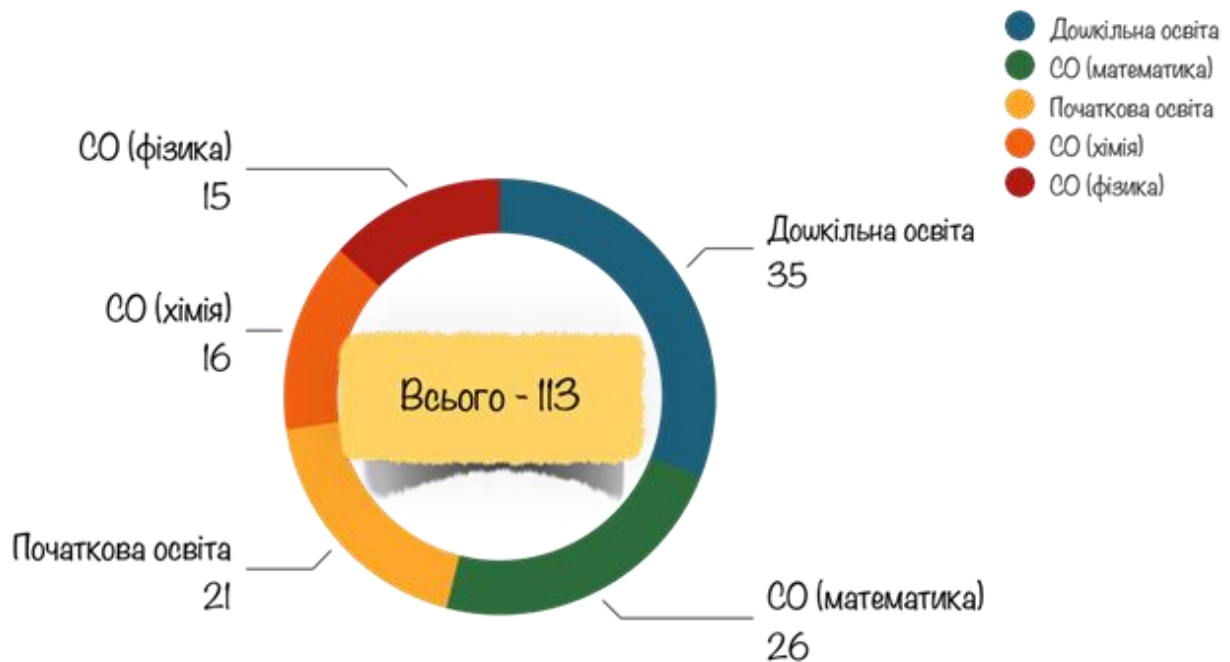
З 20 січня по 27 лютого – пройшли курси підвищення кваліфікації 46 педагогічних працівників (директорів ЗЗСО).

Тема: «Підготовка експертів до проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» (Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи спільно з Управлінням Державної служби якості освіти у Чернівецькій області);

З 10 лютого по 04 квітня – 582 педагогічні працівники:

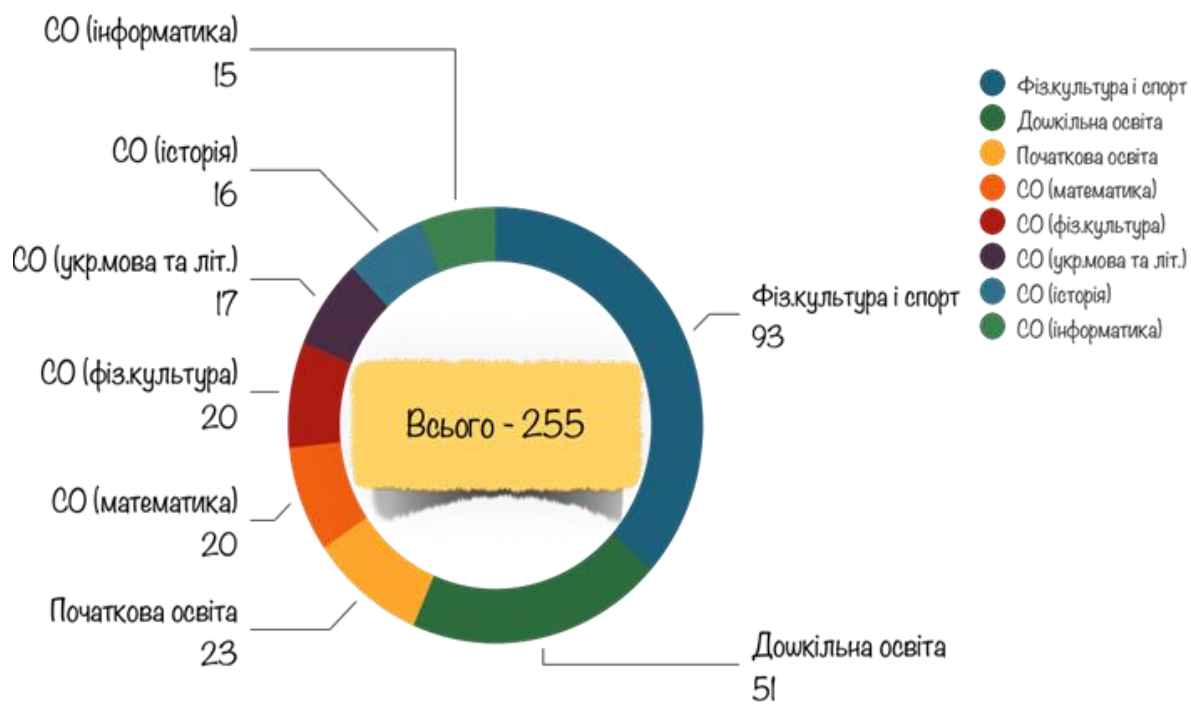

З 14 червня по 29 червня – 113 педагогічних працівників:

З 27 жовтня по 30 листопада – 255 педагогічних працівників:

**Кількість слухачів курсів підвищення кваліфікації
в Чернівецькому національному університеті
імені Юрія Федьковича у 2021 році за спеціальностями**

Спеціальність / назва програми	Кількість слухачів, які пройшли курси
012 Дошкільна освіта	185
014.11 Середня освіта (фізична культура)	135
017 Фізична культура і спорт	128
013 Початкова освіта	106
014.04 Середня освіта (математика)	76
014.01 Середня освіта (українська мова та література)	57
014.03 Середня освіта (історія)	47
Підготовка експертів до проведення інституційного аудиту ЗЗСО (Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи та Управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій обл)	46
014.09 Середня освіта (інформатика)	42
014.06 Середня освіта (хімія)	37
014.17 Середня освіта (географія)	30
014.02 Середня освіта (англійська мова та література)	30
014.13 Середня освіта (музичне мистецтво)	26
014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)	20
014.02 Середня освіта (французька мова та література)	16
014.08 Середня освіта (фізика)	15
014.02 Середня освіта (німецька мова та література)	0
014.10 Середня освіта (трудове навчання та технології)	0
035 Філологія (зарубіжна література та теорія літератури)	0
014.02 Середня освіта (румунська мова та література)	0
Професійна освіта (машинобудування)	0
011 Освітні педагогічні науки/Соціальна педагогіка	0
053 Психологія	0
Психолого-педагогічний блок дисциплін	0
Професійне удосконалення вчителя природознавства	0
Захист України	0
051 Економіка, 072 Фінанси, банківська справа та страхування	0

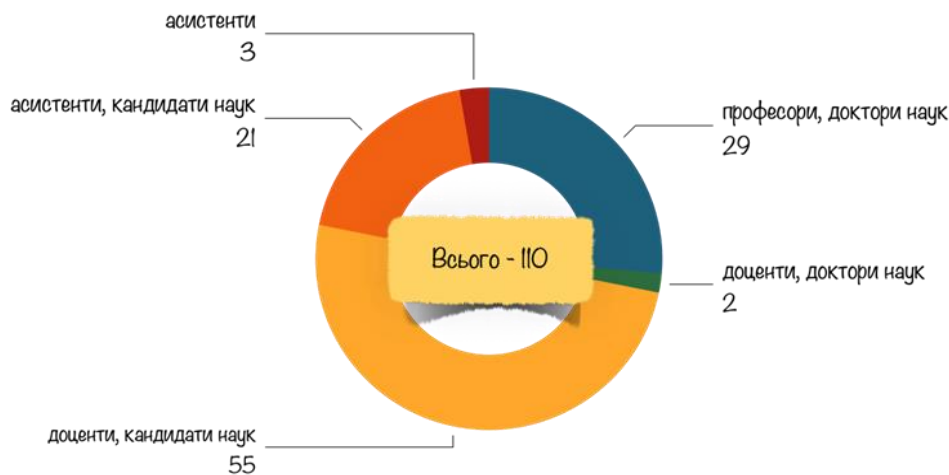
Кількість слухачів курсів підвищення кваліфікації в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича у 2021 році за спеціальностями

Кількість слухачів, які пройшли курси

Заняття зі слухачами курсів підвищення кваліфікації забезпечували 110 викладачів. З них:

- професорів, докторів наук – 29;
- доцентів, докторів наук – 2;
- доцентів, кандидатів наук – 55;
- асистентів, кандидатів наук – 21;
- асистентів – 3.

РОЗДІЛ 2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

2.1. Загальна інформація

Розвиток наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності – одне із пріоритетних завдань Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, науковий потенціал якого підтверджується високими рейтинговими оцінками як державних, так і міжнародних експертних груп.

Наукова робота університету проводилась у рамках кафедральних, держбюджетних та госпдоговірних тем, відповідно до фундаментального та прикладного спрямування. У 2021 р. дослідження здійснювалися за наступними пріоритетними напрямками:

- фундаментальні наукові дослідження з найважливіших проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;
- раціональне природокористування;
- нові речовини і матеріали.

Популяризація наукових здобутків університету здійснюється через наукові праці викладачів, науковців, аспірантів і студентів. Свій науковий доробок науковці університету представляють у міжнародних та вітчизняних журналах, монографіях, підручниках. За 2021 р. науковці університету підготували та видали більше 2 тис. наукових та навчально-методичних праць – монографій, підручників, посібників, статей у міжнародних журналах.

У 2021 р. на базі нашого університету проведено більше двадцяти міжнародних наукових та науково-практичних конференцій.

2.2. Фінансування науково-дослідної роботи

У 2021 р. виконано 19 науково-дослідних робіт (НДР), що їх профінансувало Міністерство освіти і науки України, в тому числі 2 наукових

проекти, які здобули на конкурсі право на бюджетне фінансування, отримавши експертні оцінки високого рівня. Ще один проєкт отримав фінансування як НДР, що перемогла у конкурсі наукових робіт та експериментальних розробок молодих вчених, який проводився Міністерством освіти і науки України.

Для участі в щорічному конкурсному відборі наукових проєктів, виконання яких розпочнеться у 2021 році, університет підготував та подав на конкурс МОН 8 проєктів (7 фундаментальних та 1 прикладний) із загальним річним обсягом фінансування 9,849 млн грн. Це проєкти під керівництвом: Ангельського О.В., Ушенка О.Г., Фодчука І.М., Дуболазова О.В., Волкова Р.А., Федоряк М.М., Майструка Е.В. та Копильчук Г.П. Для участі в конкурсі МОН наукових розробок молодих учених у 2021 р. подано 6 проєктів із загальним річним фінансуванням 4,7 млн грн. Це проєкти під керівництвом: Халавки Ю.Б., Гакман А.В., Поп'юк Я.А., Ушенка В.О., Солтис І.В. та Вовчука Д.А.

На конкурси Національного фонду досліджень України від університету подано 6 проєктів: 3 проєкти з галузі математичних, природничих і технічних наук (наукові керівники: Ушенко О.Г., Халавка Ю.Б., Майструк Е.В.). 3 проєкти в галузі суспільно-гуманітарних наук (наукові керівники: Зибарева О.В., Гакман А.В., Лопатинський Ю.М.).

У 2021 р. Міністерство освіти і науки України запровадило новий механізм фінансування наукової роботи закладів вищої освіти. Крім традиційних щорічних конкурсів на отримання бюджетного фінансування, запроваджено процедуру базового фінансування ЗВО, атестованих за науковими напрямками. Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 25.03.2021 р. № 372 «Про результати державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності» та від 16.04.2021 р. № 434 «Про розподіл бюджетних коштів для підтримки, наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти» Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича виділено фінансування на виконання завдань

перспективного плану розвитку двох наукових напрямів: «Математичні науки та природничі науки», «Технічні науки».

2.3. Господарсько-договірна діяльність

Одне із ключових завдань колективу науковців Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – пропозиція своїх розробок для практичного використання в різних галузях народного господарства. Реалізацію цього завдання університет убачає через патентування перспективних розробок і пропозиції їх представникам промислового сектору. На замовлення підприємств міста Чернівці та регіону науковці університету виконали низку договірних робіт, що дає можливість посилити колаборації між представниками бізнесу, освіти та науки з метою активізації розвитку інноваційної діяльності в університеті та регіоні.

У 2021 р. за господарськими договорами, укладеними з підприємствами області, виконано 4 наукові роботи на замовлення:

– ПАТ Чернівецький олійно-жировий комбінат (м. Чернівці) «Дослідження, контроль, регулювання інтенсивності процесів корозії та карбонатного солеосадження на металевих теплообмінних поверхнях в системі оборотного водоохолодження екстракційного заводу, стабілізація оборотної води», обсягом – 106,25 тис. грн;

– ТОВ «Мрія Фармінг» (Тернопіль) «Аналіз впливу комахозапилювачів на урожайність перехреснозасильних культур», обсягом – 100 тис. грн;

– ФОП Кравчук В.І. «Дослідження адаптаційного потенціалу медоносних бджіл за дії магнієвмісного препарату», обсягом – 55 тис. грн;

– ТОВ Лідер Стірол «Визначення фізико-механічних властивостей листового матеріалу-підкладки покриття підлоги», обсягом – 50 тис. грн.

Інформація про більше ніж п'ятдесят найкращих прикладних розробок науковців інститутів та факультетів увійшла до двомовного каталогу наукових розробок університету.

12 квітня 2021 р. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича підписав меморандум про співпрацю з громадською організацією «Асоціація Noosphere», яка опікується розвитком наукового, інженерного та інноваційного потенціалу України. Меморандум – перший крок до відкриття сучасної науково-технічної лабораторії Noosphere Engineering School на базі кафедри комп'ютерних систем і мереж Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

10 вересня в рамках 2 сесії програми Шумпетерівської школи інновацій «Вихід на нову орбіту: Шумпетерівські візії» у Блакитній залі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відбулося урочисте підписання Договору про організацію та здійснення освітньої, наукової та науково-технічної діяльності між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та Шумпетерівською школою інновацій.

29 червня за результатами оцінювання стану системи керування вимірюваннями навчально-науково-дослідної лабораторії «Діагностики будівельних матеріалів і конструкцій» факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича надано свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005.

2.4. Досягнення провідних учених і молодих науковців

У 2021 р. директора навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук, професора Олега Ангельського обрано членом-кореспондентом Національної академії наук України у відділенні «Фізика і астрономія» зі спеціальності «Кореляційна і сингулярна оптика».

Присуджено Державну премію в галузі науки і техніки (Указ Президента України №608/2020 від 30 грудня 2020 р.) двом науковцям: директору інституту, професору Ангельському Олегу В'ячеславовичу та відомому науковцеві в галузі сингулярної оптики, професору Мохуню Ігореві Івановичу.

Такі наукові досягнення та відповідне наукове визнання безпосередньо пов'язане з публікаційною активністю науковців навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук, зокрема кафедр кореляційної оптики та оптики і видавничо-поліграфічної справи, а саме з публікацією результатів своїх досліджень у журналах, які друкуються на базі високорейтингових видавничих платформ, зокрема платформи «Frontiers». На сьогодні ця платформа займає в світі 3-тє місце за рейтингом цитувань, і наукова Рада цієї платформи запропонувала науковцям інституту видати тематичний випуск «Frontiers in Physics». Результатом співпраці з цією платформою є завантаження трьох тематичних випусків, перший з яких – «Correlation and Singular Optics», що налічує 7 статей. Особливість цього видання в тому, що всі статті перебувають у вільному доступі для читачів-вчених. Одна зі статей випуску набрала 6070 переглядів учених з 29 країн світу. Зазначений показник вказує на те, що ця робота увійшла до 23% кращих публікацій за рівнем прочитань з 1 млрд 400 млн статей, виданих «Frontiers» у всіх галузях знань, за всіма науковими темами впродовж існування платформи, починаючи з 2007 року.

Професора Ангельського О.В. запросили до співпраці із Міністерством освіти і науки Китайської народної республіки як міжнародного експерта в галузі фізики для оцінки рівня наукових досліджень та якості викладання цієї дисципліни в університетах Китаю. Професор кафедри оптики і видавничо-поліграфічної справи Зенкова К.Ю. відібрана за результатом аналізу надісланих анкет та CV, міжнародним експертом Румунського агентства із забезпечення якості вищої освіти (Romanian Agency for Quality Assurance in Higher Education (ARACIS)).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2021 р. № 1174-р. за видатні заслуги у сфері вищої освіти призначено стипендії Кабінету Міністрів України науково-педагогічним працівникам ЗВО. Серед стипендіатів – Микола ТКАЧ, професор, завідувач кафедри фізики та комп'ютерного моделювання.

У 2021 р. учені кафедри оптики та видавничо-поліграфічної справи та кафедри комп'ютерних наук посіли 32 місце із 141 у проєкті «Підтримка досліджень провідних та молодих вчених» і отримали відповідне фінансування. Варто зазначити, що цей проєкт рецензувався трьома іноземними вченими. Частина результатів науковців та робота в рамках Національного Фонду досліджень України (проєкт 2020.02/0061) були підсумовані і втілилися в захисті докторської дисертації Олександра Дуболазова та були надруковані в престижному виданні Nature Research (Scientific Reports).

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 378-к від 27.09.2021 р. «Про нагородження Подякою Міністерства освіти і науки України» з метою відзначення членів Експертної ради МОН України за проведення експертизи проєктів, проміжних та анотованих звітів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, які працюють у закладах вищої освіти та наукових установах, що належать до сфери управління МОН України з 2016 року по 2020 рік, Подяками Міністерства освіти і науки України нагороджені науково-педагогічні працівники Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та члени відповідних секцій експертної ради МОН України:

Андрій Саміла – проректор з наукової роботи ЧНУ імені Юрія Федьковича, член секції № 2 Експертної ради МОН України;

Юрій Халавка – завідувач кафедри загальної хімії та хімічного матеріалознавства навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів ЧНУ імені Юрія Федьковича, член секції № 3 Експертної ради МОН України;

Юлія Сеті – професор кафедри теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук ЧНУ імені Юрія Федьковича, член секції № 3 Експертної ради МОН України;

Роман Жебчук – асистент кафедри фінансів і кредиту економічного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича, член секції № 7 Експертної ради МОН України.

Почесну відзнаку «На славу Буковини» отримала професорка кафедри педагогіки та соціальної роботи, доктор соціологічних наук Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Марія Пірен.

Почесними грамотами Чернівецької ОДА відзначені:

Оксана Вайцеховська – доцент кафедр європейського права та порівняльного правознавства, доктор юридичних наук ЧНУ імені Юрія Федьковича.

Ярослав Галан – доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання та спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, голова ради молодих вчених при обласній державній адміністрації.

Олена Карлова – доцент кафедри математичного аналізу, доктор фізико-математичних наук ЧНУ імені Юрія Федьковича.

Постановою Верховної Ради України від 02 грудня 2020 року №1043-ІХ «Про присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим за 2019 рік» Премію Верховної Ради України присуджено докторові філософії зі спеціальності Біологія, асистентові кафедри молекулярної генетики та біотехнології, навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Ользі Іщенко.

Премією Верховної Ради України молодим вченим за 2020 р. відзначені викладачі університету:

Солован Михайло – к.т.н., асистент;

Мостовий Андрій – к.т.н., асистент;

Брус Віктор – д.і.н., асистент;

Усі представляють навчально-науковий інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук.

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, відповідно до Постанови від 14 липня 2021 року № 1641-ІХ, на 2021 рік призначив іменну стипендію Верховної Ради України для молодих учених доктору наук, проректору університету Самілі Андрієві Петровичу.

За значні здобутки в науковій роботі персональну підтримку отримують окремі молоді науковці, зокрема:

– Галан Ярослав Петрович отримує стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених 2020–2022 рр.;

– Горохолінська Ірина Володимирівна – стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених 2020 – 2022 рр.;

– Ткачук Ірина Ярославівна – стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених 2020 – 2021 рр.

Державну іменну стипендію для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні на 2022 рік призначено доцентів кафедри теорії та методики фізичного виховання Гакман Анні Вікторівні.

Уперше удостоївся спеціальної премії Чернівецької обласної державної адміністрації доктор фізико-математичних наук Олександр Дуболазов. Грошова винагорода склала – 20 тисяч гривень.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 року № 516-р на 2021 / 2022 навчальний рік призначено академічну стипендію Кабінету Міністрів України аспірантам кафедри теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання: Верешко Євгенії Юріївні та Гутів Василю Володимировичу.

Аспірантам Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича призначено академічні стипендії імені М.С. Грушевського на 2021/2022 навчальний рік. Так, відповідно до наказу МОН України від 27.09.2021 року № 1019 академічними стипендіями імені М.С. Грушевського на 2021/2022 навчальний рік відзначені аспіранти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича:

Надія Бабух (Філологічний факультет; науковий керівник – Ярослав Редьква);

Ірина Лазоревич (Філологічний факультет; науковий керівник – Олександр Бродецький);

Андрій Редьква (Факультет іноземних мов; науковий керівник – Володимир Кушнерик);

Надія Рошко (Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів; науковий керівник – Роман Волков);

Ірина Тузик (Факультет математики та інформатики; науковий керівник – Ігор Черевко);

Лілія Шморлівська (Філологічний факультет; науковий керівник – Лідія Ковалець).

За підсумками конкурсу «Молодий вчений року 2021», який проводився під егідою Міністерства освіти і науки України та Ради молодих учених при МОН України, переможцями у двох номінаціях стали представники нашого університету:

Ярослав Галан, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту – номінація фізична культура і спорт;

Яна Поп'юк, асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії – молодий методист року в галузі географічних та геологічних наук.

З метою підтримки наукових досліджень молодих вчених університету наказом ректора від 15.09. 2021 р. № 298 «Про результати конкурсу грантів ЧНУ для молодих науковців» оголошено переможців цього річного конкурсу. Ними стали проєкти-лідери за напрямками:

– природничо-математичний: «Розроблення багатоканального хвилеводу на основі метаструктури із паралельних провідників з можливістю передавання растрових зображень у широкому діапазоні частот», керівник – кандидат технічних наук, асистент кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки Вовчук Дмитро Анатолійович.

– суспільно-гуманітарний: «Розробка і використання технології візуальної грамотності в процесі навчання англійської мови студентів», керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови Бешлей Ольга Василівна.

13 жовтня 2021 р. дванадцятьом молодим вченим вручили сертифікати на стипендії у криптовалюті. Ініціатором стала компанія Orca Finance. Таким чином місцевий бізнес підтримує кращих молодих спеціалістів нашого університету і дякує їм за плідну працю. Сертифікати отримали:

Борщовецька Віра Леонідівна (доктор філософії);

Вовчук Дмитро Анатолійович (кандидат технічних наук);

Добинда Ірина Петрівна (кандидат географічних наук);

Жаворонок Артур Віталійович (кандидат економічних наук);

Виспінська Наталія Михайлівна (доктор філософії);

Глібіщук Микола Васильович (кандидат історичних наук);

Кузнєцова Катерина Сергіївна (кандидат педагогічних наук);

Яшан Богдан Олегович (доктор філософії);

Молдован Андрій Дмитрович (кандидат педагогічних наук);

Раренко Лариса Анатоліївна (кандидат наук із соціальних комунікацій);

Бурка Альона Валентинівна (доктор філософії);

Новак Євгенія Володимирівна (кандидат технічних наук).

Микола Хобзей, працівник кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, вже вдруге став переможцем стипендіальної програми «Завтра.UA» Фонду Віктора Пінчука 2020/2021.

2.5. Наукові здобутки студентів

Не менш важливим для розвитку університету є залучення талановитих і перспективних студентів до наукової та інноваційної діяльності. Талановита молодь університету закріплена за досвідченими викладачами та розподілена за науковими гуртками і проблемними групами. В університеті функціонує 58 науковий гуртків, 5 проблемних груп, у роботі яких бере участь більше 1000 студентів.

У 2021 р. студенти університету були активними учасниками

різноманітних наукових заходів.

Студентка першого курсу кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем (спеціальність 121 — Інженерія програмного забезпечення) Головацька Яна виборола спеціальний приз Міжнародного конкурсу молодих науковців «The European Union Contest for Young Scientists 2020-2021», що відбувся 17-19 вересня в університеті Іспанського міста Саламанка (у дистанційному режимі).

Студенти нашого університету брали участь у Всеукраїнському студентському конкурсі наукових робіт, на якому за перемогу боролися 104 наші студенти. В результаті вибороли 33 дипломи, серед яких 6 – I ступеня, 9 – II ступеня і 18 – III ступеня.

Студенти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича стали переможцями Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2021 році, яким призначена стипендія Президента України. Наказом Міністерства освіти і науки України від 25 жовтня 2021 року №1123 стипендії отримали:

- Воробець Анастасія Володимирівна – студентка I курсу навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (наукові керівники – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти Прокоп Інна Степанівна; вчитель Старововчинецької школи Лук'ян Ніна Іванівна);

- Головацька Яна Володимирівна – студентка I курсу навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (науковий керівник – професор кафедри теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання Головацький Володимир Анатолійович);

- Горпинюк Софія Юріївна – студентка I курсу факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (науковий керівник – вчитель Збараської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 імені Івана Франка Стасюк Наталія Янівна);

- Змішовський Назарій Михайлович – студент I курсу географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (науковий керівник – доцент кафедри географії України та регіоналістики Костащук Іван Іванович);

- Шарлай Олександр Олександрович – студент I курсу навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (науковий керівник – професор кафедри молекулярної генетики та біотехнології Панчук Ірина Ігорівна).

З 20 по 22 квітня 2021 р. у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича проводилася щорічна студентська наукова конференція. На факультетах та в інститутах студенти представляли свої наукові здобутки за відповідними тематичними напрямками. Кращі доповіді студентів були представлені 22 квітня на підсумковому засіданні. 21 студент показав свої наукові доробки у вигляді цікавих і змістовних презентацій. Урочисте нагородження грамотами та призами студентів, які представили кращі доповіді, відбулося в Червоній залі університету.

2.6. Діяльність наукової бібліотеки

Головним завданням Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича було забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та рекреаційних потреб спільноти університету з урахуванням інтенсивного розвитку і поширення інформаційних технологій.

Бібліотека активно працює задля інтегрування університету в глобальний світовий науково-освітній простір, бере участь у національних та глобальних програмах зі збереження культурного надбання, є членом проєкту ELibUkr «Електронні бібліотеки України», Асоціації «Інформатіо-Консорціум» (Україна). На території НБ ЧНУ працює «Інформаційний центр Європейського Союзу» та Інформаційний стенд «Україна-НАТО».

Бібліотека розташована у 2-х приміщеннях: основна будівля (вул. Лесі Українки, 23) та корпус № 20 (абонемент № 3, вул. Банкова, 1). Загальна площа приміщень – 6 291,5 м². Абонементів – 5, читальних залів – 6 (500 місць).

Формування й організація бібліотечних фондів

Комплектування фонду бібліотеки цілеспрямоване і систематичне поповнення його складу документами відповідно до профілю університету. При визначенні політики комплектування бібліотека працює в тісному контакті з кафедрами та підрозділами університету. На 01.10.2021 р. бібліотечний фонд становить 2 729 273 примірників на суму 9 057 964,58 грн.

На 1.10.2021 року витрачено коштів на комплектування: 54 420,01 грн. з них:

4 470,01 грн. – видання Головного управління статистики (41 прим.);

10 000,00 грн. – ФОП Кейван І. І. – видання «Ельзевіри: каталог видань з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». (на баланс 10 прим.; книгообмін – 40 прим.);

39 950,00 грн. – передплата друкованих періодичних видань на 2-ге півріччя 2021 р.

На сьогодні бібліотека працює над оформленням передплати періодичних видань на 1-ше півріччя 2022 року. Також продовжується робота із закупівлі документів для комплектування бібліотечних фондів через КП «Чернівецький обласний бібліотечний колектор».

Таблиця 30

Показники	2021 рік
Бібліотечні ресурси, всього:	2 729 273
<i>Надійшло: документів</i>	5 962
<i>періодичних видань</i>	906
<i>за цільовим призначенням: наукових видань</i>	3 907
<i>навчальних видань</i>	1 771
<i>у т. ч., в електронній формі</i>	15
<i>літературно-художніх видань</i>	284
<i>вибуло: документів</i>	7 648

Видавництво ЧНУ поповнило фонди нашої бібліотеки у 2021 р. 1 212 примірниками навчальної та наукової літератури на суму 37 745,70 грн. Фонд бібліотеки традиційно поповнювався дарами. У 2021 році було отримано 1 864 прим. на суму 122 031,98 грн.

Станом на 01.12.2021 р. у фонді відділу рідкісних книг та рукописів зберігається 71 048 примірників: інкунабули, палеотипи, вітчизняні та іноземні стародруки, особисті архіви В. Сімовича – професора Львівського університету, Є. Козака – професора Чернівецького університету, К. Райфенкугеля – директора бібліотеки Чернівецького університету. Представлені колекції К. Томащука – першого ректора Чернівецького університету, В. Сімовича, Є. Козака, І. Карбулицького, І. Співака та ін. У цьому фонді зберігаються також книжкові колекції Марії-Луїзи, дружини Наполеона I, цісаря Франца-Йозефа I, професорів університету С. Смаль-Стоцького, Іона Сбієри та ін.

У 2021 р. продовжувалася робота щодо забезпечення належного зберігання та функціонування НН «Фонду рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонду «Буковинензія» як наукового об'єкта, що має статус національного надбання. Сума фінансування об'єкта НН «Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд «Буковинензія» – 20 тис. грн.

Для збереження бібліотечних фондів проведено перевірку фонду книжкових пам'яток та фонду підрозділів бібліотеки згідно з перспективним планом роботи на 2018-2022 рр.

Бібліотечне обслуговування

На період карантинних заходів НБ ЧНУ розширила діапазон послуг та ресурсів, які можна отримати віддалено – онлайн чи на телефон. Ми пропонуємо доступ до повнотекстових зовнішніх наукових баз даних та електронної бібліотеки НБ ЧНУ («Науковий вісник ЧНУ», газета «Буковина»). Дистанційно надаємо віртуальні довідки та консультиємо всіх, хто має в тому потребу, визначаємо УДК, здійснюємо електронну доставку документів та ін.

Бібліотека забезпечувала користувачів інформаційними документами: книгами, періодичними виданнями, світовими та національними базами даних;

пропонувала бібліотечні приміщення для навчання та доступу до інформації, допомагала студентам і викладачам у навчанні інформаційній культурі, надавала консультації з бібліографічних питань, академічної доброчесності.

Культурно-просвітницька робота

Пріоритетним напрямом культурно-просвітницької діяльності бібліотеки є пропаганда історико-культурної спадщини країни, міста, університету. Ми також керуємося рекомендаційними листами Міністерства освіти і науки України, Чернівецької обласної державної адміністрації. Щорічно у НБ ЧНУ проводяться різноманітні культурно-просвітницькі заходи різного спрямування: це презентації книг, зустрічі з видатними людьми краю, письменниками, книжкові виставки, бібліографічні огляди літератури, відкриті перегляди літератури а також екскурсії бібліотекою.

Згідно з Указом Президента від 21.10.2020 р. №459/220 «Про відзначення 30-ї річниці незалежності України» Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича організувала цикл книжкових експозицій «Історичні етапи українського державотворення».

Проведено презентації:

1. Бібліографічного покажчика: Осип Безпалко (До 140-річчя від дня народження) : бібліогр. покажч. / уклад. : Н.М. Загородна, М.С. Семенюк ; наук. ред. та авт. вступ. ст. В.М. Ботушанський. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2020. 116 с. (Серія „Буковина”). *(З нагоди Всеукраїнського дня краєзнавства. 28.05.2021. НБ ЧНУ)*
2. Серії листівок з проєкту Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України: Соловйові Славному – Слово : до 187-ої річниці від дня народження Юрія Федьковича / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021.
3. Книги: Серце Логосу : присвяти Ліні Костенко і пісні на її слова / упоряд. : В. Джуран, Н. Джуран-Гладиш : учасники проєкту : Нац. спілка письменників України, Чернівец. обл. організ. НСПУ, Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.

Федьковича, Наук. б-ка Чернівецьк. нац. ун-ту ім. Ю. Федьковича та [ін.].
Чернівці : Букрек, 2020. 192 с.: іл. (17.09.2021. НБ ЧНУ)

4. Серії листівок з проєкту Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України: Український бастион : до 400-річчя історичної битви під Хотиним / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021. (18.10.2021. НБ ЧНУ)

5. Монографії: Семенюк М. Національно-визвольний рух на Буковині в міжвоєнний період. – Київ : Основа, 2021. – 130 с. (5.11.2021. НБ ЧНУ)

6. Серії листівок з проєкту Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України. Серед презентованих видань:

- Князівна нації: до 50-річчя творчої діяльності укр. письменниці Галини Тарасюк / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021. 24 л.

- З таємниці зерна поетичного: до 80-річчя з дня народження Василя Васкана / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021. 18 л.

- Вартовий перлини слів: до річниці втрати В. Бабуха / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021. 12 л. (До Дня української писемності та мови. 9.11.2021. НБ ЧНУ)

7. Серії листівок з проєкту Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України. Серед презентованих видань:

- Незрівнянний – із Рівні : до 70-річчя з дня народження Назарія Яремчука / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021. 24 л.

- Листопадова трійця : до знакових днів народження українських письменників Михайла Івасюка, Михайла Ткача і Ольги Кобилянської / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран. Чернівці : Родовід, 2021. 9 л. (30.11.2021. НБ ЧНУ)

Проведено конкурс «Найкращий читач Наукової бібліотеки ЧНУ – 2020 року».

5 листопада 2021 р. відбулося нагородження переможців конкурсу «Найкращий читач Наукової бібліотеки ЧНУ – 2020 року» в 3-х номінаціях:

- серед професорсько-викладацького складу ЧНУ: Филипчук Олександр Михайлович – кандидат історичних наук, асистент кафедри історії України факультету історії, політології та міжнародних відносин.

- серед студентів ЧНУ: Семенюк Микола Степанович – магістр історії та археології факультету історії, політології та міжнародних відносин.

- серед сторонніх користувачів: Куфтяк Василь Вікторович – лікар-інтерн КУ «Чернівецький обласний клінічний онкологічний диспансер».

У 2021 р., до Дня дарування книг (14 лютого), Наукова бібліотека ЧНУ імені Юрія Федьковича започаткувала та провела добродійну акцію «Подаруй бібліотеці сучасну книгу».

У приміщенні читального залу наукової літератури відділу обслуговування Наукової бібліотеки ЧНУ діє Інформаційний центр Європейського Союзу, основним завданням якого є поширення інформації про Європейський Союз та його політику, надання допомоги університетам і дослідницьким центрам в навчанні студентів та проведенні дослідницької роботи з питань європейської інтеграції, а також сприяння участі студентів у дебатах з європейських питань.

Заходи:

- Вікторина для старшокласників «Бути громадянином: права і обов'язки». (26.04.2021)

- Вікторина до відзначення Дня Європи в Україні «Онлайн-мандрівка Європою» (14.05.2021)

- Участь у заключному засіданні ІХ обласного конкурсу учнівських наукових робіт та есе «Український вимір процесів європейської інтеграції» та обласної вікторини «Права людини і громадянина». (2.06.2021).

- День кар'єри ЄС (27.10.2021).

На початку навчального року бібліотека традиційно проводить заняття-екскурсії для першокурсників з метою ознайомлення їх з ресурсами бібліотеки й основними навиками самостійної роботи з пошуку та опрацювання

інформації та для студентів старших курсів на допомогу пошуку літератури для наукових робіт.

На сайті бібліотеки функціонують віртуальні виставки (всього – 10). Зокрема – у 2021 р. були підготовлені: «Ельзевіри : каталог видань з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/05proekt/99virtual/18elzeviry>) та «Книга віків: Святе Письмо та богослужбові книги з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/05proekt/99virtual/19knyha_vikiv).

Бібліотека плідно співпрацює з Музеєм історії університету: проведено робочі зустрічі, передано експонати для музею.

Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси

Користувачі мають можливість скористатись електронним каталогом у мережі Інтернет та залі електронної інформації бібліотеки, а також подати запит онлайн у сервісі «Віртуальна довідка».

Проводиться рекаталогізація фондів читальних залів і абонементів бібліотеки, тобто внесення до електронного каталогу документів, що надійшли в бібліотеку до моменту впровадження системи автоматизації (до 2003 року). Триває рекаталогізація абонементу № 1, інформаційно-бібліографічного відділу, фонду відділу рідкісних книг та рукописів, відділу зберігання фондів.

Одночасно з формуванням традиційного фонду в бібліотеці формується фонд електронних ресурсів та доступу до баз даних. З метою забезпечення збереженості оцифровано першу українськомовну газету краю «Буковина». Перші два роки видання (1885-1886) виставлено на сайті бібліотеки в мережі Інтернет для інформації та популяризації ресурсу. Доступ до оцифрованої колекції за період з 1887 до 1910 рр. здійснюється в читальному залі відділу рідкісних книг та рукописів.

Проводиться також оцифрування цінних та рідкісних книг у рамках збереження наукового об'єкта, що становить національне надбання України. Розпочата робота на порталі «Цифрові колекції». Цифрова бібліотека

Буковинензія=Bucovinensia» (<http://bucovinensia.chnu.edu.ua/>). Всього підготовлено і виставлено у відкритий доступ 21 назву (понад 2,3 тис. стор.)

Продовжується корпоративна робота в області каталогізації. Щорічно бібліотека отримує до свого електронного каталогу від партнерів більше 10 тис. одиниць записів та передає біля 3 тис. одиниць записів.

Автоматизована інформаційно-бібліотечна система «ІРБІС» охопила всі бібліотечні процеси, автоматизувала всі пункти обслуговування користувачів.

Обсяг електронного каталогу на 1.12.2021 р. біля 853 тис. записів (назв документів). До записів електронного каталогу додаються (за наявності цифрової копії) посилання на повні тексти документів.

Протягом 2021 р. (станом на 1 грудня) сайт НБ ЧНУ відвідали понад 37 тис. користувачів (унікальних адрес 15,5 тис., переглянуто сторінок – 39,3 тис.).

У 2021 р. Чернівецький університет продовжив отримувати доступ до реферативних, наукометричних баз даних Web of Science та Scopus та повнотекстової БД Science Direct. Бібліотека провела робота щодо налагодження доступу в локальній мережі університету, організувала навчання та консультування викладачів та студентів стосовно можливостей та особливостей користування сучасними науковими інформаційними ресурсами.

Доступ та використання БД (01-11.2021):

- WoS – понад 2,6 тис. пошуків;
- Scopus – понад 5,76 тис. пошуків;
- Science Direct – біля 400 пошуків, переглянуто документів понад 2,6 тис.;
- Springer Link – переглянуто понад 3100 статей та понад 1000 книг та розділів книг.

Протягом 2021 р. викладачам і студентам Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича пропонувались тестові доступи до інформаційних ресурсів:

- 12 повнотекстових електронних баз даних платформи EBSCO;
- база даних видавництва Bentham Science;

- електронна колекція статей періодичних видань видавництва SAGE Publications;

- повнотекстова база даних наукових рецензованих журналів та книг від Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

Ведеться пошуково-аналітична та довідково-консультаційна робота для підрозділів університету стосовно профільних наукових журналів у різних базах даних, уточнено інформацію стосовно публікацій науковців ЧНУ в наукометричних базах даних тощо. Проведена робота з упорядкування профілю університету та окремих профілів науковців ЧНУ в наукометричній БД «Scopus».

Здійснюється організаційно-консультаційна робота з впровадження системи UNICHECK (перевірки на наявність текстових запозичень «антиплагіат») у навчально-науковій роботі, зокрема функціонує 3 акаунти:

- перевірка студентських робіт з внутрішньою базою даних та мережею Інтернет;

- перевірка кандидатських та докторських робіт з мережею Інтернет;

- перевірка статей, що подаються до друку до 5 наукових видань ЧНУ з мережею Інтернет.

Зокрема у 2021 р. працівниками бібліотеки було перевірено:

- 390 наукових на навчально-методичних матеріалів що вимагають рекомендації вченої ради факультету/інституту, університету до видання (друку);

- 79 дисертаційних робіт.

Науково-дослідницька робота бібліотеки

Науково-дослідницька робота університетської бібліотеки – один із важливих складників її діяльності, що спрямована на:

- удосконалення бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування з метою підвищення рівня задоволення читацьких потреб;

- вивчення окремих книжкових колекцій видатних діячів науки і культури з метою розкриття та популяризації фондів;

- дослідження історії бібліотеки;
- укладання бібліографічних покажчиків.

Наукова тема:

1. «Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд «Буковинензія» наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (НБ ЧНУ) визнано науковим об'єктом, що становить національне надбання (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 472-р від 19 серпня 2002 р.), Міністерство освіти і науки України видало свідоцтво № 17, Серія МН від 14 січня 2009 р. «Про внесення фонду рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонду «Буковинензія» НБ ЧНУ до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання».

Проектна діяльність:

Проекти розподіленої каталогізації:

1. Центрально-Український Кооперативний Каталог (ЦУКК) з 2007-2020 рр.

2. «Краєзнавча картотека» – обмін аналітичними описами статей краєзнавчого характеру (з 2004-2020 рр.) Учасники проекту: Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Чернівецька ОУНБ ім. М. Івасюка. Засновник (координатор) проекту: Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Проекти використання інформаційних ресурсів:

1. Електронна бібліотека: Центри знань в університетах України (з 2009-2020 рр.). Засновник (координатор) проекту: Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Вийшли друком:

1. Осип Безпалко (До 140-річчя від дня народження) : бібліогр. покажч. / уклад. : Н.М. Загородна, М.С. Семенюк ; наук. ред. та авт. вступ. ст. В.М. Ботушанський. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2020. 116 с. (Серія „Буковина”)
2. Ліщук Д. С. Степан Дропан: загадкова постать в історії українського книгодрукування / Д. С. Ліщук, О. І. Шилюк ; наук. ред.

О. В. Добржанський, рец.: Т. В. Марусик, В. І. Антофійчук, М. Б. Зушман.
Чернівці, 2021. 20 с.

Публікації:

1. Актатріні В. Petru Movilă și urmele sale în Cernăuți = Петро Могила та його слідами в Чернівцях. *Соколенко О. І Митрополит Петро Могила. Маловідомі сторінки життя* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 27 листоп. 2020 р., м. Ворзель / Соколенко О. Г., Мельничук Ю. Л. Київ : Гетьман, 2021. С. 221–227.
2. Актатріні В. Музеєфікація історії родини Мандичевських (на прикладі музею с. Багринівка Чернівецького району Чернівецької області). *Музейний щорічник Чернівецького обласного краєзнавчого музею* / наук. ред. І. Т. Яворська. Чернівці : Місто, 2020. Вип. 5. С. 79–82.
3. Актатріні В. Музика в Чернівцях – друге відкриття. *Неперервна педагогічна освіта XXI століття* : зб. матеріалів XVIII Міжнар. пед.-мистец. читань пам'яті проф. О. П. Рудницької (м. Київ, 1 грудня 2020 р.). Київ, 2021. Вип. 4 (16). С. 198–203.
4. Бабюк О. Бібліотечний формат (на прикладі Наукової бібліотеки ЧНУ імені Юрія Федьковича). *Буковинський журнал*. 2021. № 4 (122). С. 279–289.
5. Загородна Н. Церковно-літературний журнал «Candela» у фондах наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. *Музейний щорічник Чернівецького обласного краєзнавчого музею* / наук. ред. І. Т. Яворська. Чернівці : Місто, 2020. Вип. 5. С. 175–180.

Проводиться пошукова робота матеріалів для укладання бібліографічних покажчиків.

Як методичний центр бібліотек закладів вищої освіти Чернівецької області НБ ЧНУ організувала стажування працівників бібліотек, брала участь у заходах, стажуваннях за кордоном. 5 листопада 2021 року проведено науково-практичний семінар на тему: «Краєзнавчий аспект в роботі університетської бібліотеки». У семінарі взяли участь працівники бібліотеки ЧНУ,

Буковинського державного медичного університету, Муніципальної бібліотеки ім. Анатолія Добрянського.

Участь у конференціях:

1. 17 вересня 2021 року працівники Наукової бібліотеки ЧНУ ім. Юрія Федьковича взяли участь у історико-краєзнавчій конференції «Садгорі – 250 років». Доповідь: «С. Смаль-Стоцький та громадсько-політичне життя Садогури» (М.Б. Зушман).

Участь в онлайн-конференціях:

1. III Одеса БібліоСаміт (21-23 травня 2021 р.);
2. XII Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотека – вимір незалежності»/ ВГО Українська бібліотечна асоціація Український інститут книги (15-18 вересня 2021 р.);
3. Освітній форум «Нова українська школа: діалог сучасності з історією». Захід присвячений 165-річчю від дня народження Омеляна Поповича (1856-1930) – видатного українського педагога, Крайового шкільного інспектора Буковини, автора науково-педагогічних та художніх творів для дітей та дорослих, громадського і політичного діяча. Доповідь: «Спадщина Омеляна Поповича у фондах Наукової бібліотеки ЧНУ» (Махмутова М.І., 26.10 2021 р.);
4. Серії онлайн-зустрічей «Різномаїття ідентифікаторів авторів: створення, актуалізація та редагування» (1-31 березня 2021 р.);
5. Всеукраїнській онлайн-конференції з нагоди 35-річчя з часу Чорнобильської трагедії (26.04.2021 р.);
6. Науково-практичній конференції «Академічні традиції та виклики сучасності: наукові бібліотеки в динамічному суспільстві XXI сторіччя», яка відбулася на базі Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка (6-7 травня 2021 р.);
7. Конференції за міжнародною участю «Європейський поступ України: шляхи співпраці та інтеграції з Європейським Союзом». Доповідь: «Діяльність

Інформаційних центрів ЄС в Україні в контексті реалізації інформаційної політики Європейського Союзу» (*Ворнік Л.Д. 18.05.2021*).

Бібліотека бере активну участь у загальноуніверситетських заходах, наукових конференціях, організовуючи книжкові виставки, відкриті перегляди літератури. Інформацію про проведення заходів можна переглянути на сайтах бібліотеки та університету.

Соцмережі:

Бібліотека підтримує сторінки в соцмережах:

- Facebook «Наукова бібліотека ЧНУ імені Юрія Федьковича»
<https://www.facebook.com/scientific.library.ChNU>;

- Facebook «Відділ рідкісних книг та рукописів НБ ЧНУ»
<https://www.facebook.com/Відділ-рідкісних-книг-та-рукописів-НБ-ЧНУ-259289171073642>;

- Facebook «Інформаційно-бібліографічний відділ НБ ЧНУ» –
<https://www.facebook.com/bibliograf.chnu/>;

- Facebook «Абонемент з наукової бібліотеки ЧНУ ім. Ю. Федьковича» –
<https://bit.ly/3pT92zo>.

Міжнародна співпраця

1. Міжнародний бібліотечний семінар у рамках проведення тижня бібліотек в Румунії. Організатори: Національний центр досліджень Меморіал «Міхай Емінеску» в Іпотешти (Румунія), бібліотека Сучавського університету «Штефан чел Мааре» (*онлайн*) (*м. Сучава, Румунія, 27-28.04. 2021 р.*).
Доповіді: «Бібліотека ЧНУ: минуле і сьогодення» (*М.Б. Зушман*); «Церковно-літературний журнал «Candela» у фондах Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (*Н.М. Загородна*); «Видання з фонду бібліотеки: М. Емінеску, інших діячів культури Буковини» (*М.П. Дячук*).
2. Симпозіум «Внесок бібліотеки в утвердження культурного розмаїття в румунському просторі» (*м. Сучава, Румунія, 15–17.07.2021 р.*).

Доповідь: «Розвиток інформаційних технологій в умовах пандемії: досвід Наукової бібліотеки Чернівецького університету» (М.Б. Зушман).

3. 7-й міжнародний книжковий салон «Alma Mater Librorum» (м. Сучава, Румунія, 25–26.07.2021 р.).
4. Щорічна конференція «Дню Сучавського університету Штефан чел Мааре» (онлайн) (м. Сучава, Румунія, 05–06.04.2021 р.).

У найближчих планах: продовження роботи з технічного оснащення бібліотеки, рекаталогізація та оцифрування підсобних фондів бібліотеки.

2.7. Здобутки ботанічного саду

Наукова робота

У 2021 р. науковці ботсаду досліджували созіологічну цінність дендроекзотів відділу *Pinophyta*, які культивуються в Ботанічному саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (ЧНУ) в умовах відкритого ґрунту, визначали найвагоміші аутфітосозіологічні ознаки для подальшої розробки науково обґрунтованих рекомендацій зі збереження цих видів в умовах *ex situ* у Чернівецькій області.

Забезпечення потреб навчального процесу

На колекційній базі Ботанічного саду систематично виконують курсові та кваліфікаційні роботи студентів навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів. Зокрема, під керівництвом професора Волкова Р.А. і д.б.н., доц. Панчук І.І. на кафедрі молекулярної генетики та біотехнології триває поглиблене вивчення геномів представників родів шипшина (*Rosa*), дуб (*Quercus*), клен (*Acer*), родини Тонконогові (*Рoасеae*); планується збільшити перелік досліджуваних таксонів і поглибити співпрацю з цією кафедрою.

Крім цього, колекційний фонд Ботанічного саду використовують як наочний матеріал згідно з освітніми програмами при викладанні на кафедрі ботаніки, лісового і садово-паркового господарства ННІБХБ акредитованих предметів і спецкурсів (зокрема – курсів «Ботаніка», «Екологія рослин»,

«Анатомія і морфологія рослин», «Декоративна дендрологія», «Фітопатологія»), а також при проведенні лабораторних спеціалізацій і навчальних практик з ботаніки. Матеріал для занять відбирають лаборанти кафедри разом із кураторами колекцій.

Цього року через те, що навчання відбувалося переважно онлайн, рослинний матеріал кафедри використовували в обмеженій кількості.

Просвітницько-популяризаційна робота

Екскурсійний сезон 2021 р. розпочався у квітні. Навесні через карантинні обмеження проводилися лише оглядові екскурсії для дорослих. За час екскурсійного сезону 2021 року проведено 85 оглядових, тематичних та етно-ботанічних екскурсій для відвідувачів на суму 30 664 грн.

На базі відділу рослин захищеного ґрунту Ботанічного саду функціонує гурток КЗ ЧОТЕНЦУМ «Юні квітникарі» (керівник – фахівець II кат. Литвін Н.Г.)

Співробітники Саду беруть активну участь у роботі КЗ ЧОТЕНЦУМ, зокрема в роботі журі таких конкурсів:

1. Обласний збір юних аграрників, садівників, зоологів-тваринників, квітникарів-дизайнерів, (номінація «Квітникарство»);
2. Обласний учнівський екологічний конгрес «Живи, Земле», (номінація «Охорона рослинного світу»).

Рослинний матеріал з оранжереї використовують для проведення практичних занять гуртка очно-заочної біологічної школи секції «Ботаніка».

На базі Чернівецького обласного еколого-натуралістичного центру працює Stem-лабораторія для школярів. Для виконання дослідів та демонстрації експериментів обстежують рослинний матеріал, вирощений в оранжереї Ботанічного саду.

Наукова продукція

Монографії: готуються до друку у співавторстві колективні монографії:

1. «Каталог шпилькових рослин України» (Деревенко Т.О., Виклюк М.І.);

2. «5S-рибосомна ДНК квіткових рослин» (Деревенко Т.О.).

Наукові статті:

Літвіненко С. Г., Виклюк М. І. Аутфітосозологічне оцінювання дендроекзотів відділу *Pinophyta* ботанічного саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Науковий вісник НЛТУ України: збірник наукових праць. Львів, 2021. том 3. № 1. С. 30–36. DOI: <https://doi.org/10.36930/40310105>

Виробнича діяльність

Ботанічним садом в 2021 р. (станом на 1.12.2021р.) надано платних послуг на суму 144 тис. 752 грн 89 коп., у тому числі екскурсійне обслуговування 30 тис. 664 грн і реалізація посадкового матеріалу на 114 тис. 088 грн 89 коп. Попри карантинні обмеження, перевиконано план надходжень на 70,30 %, зокрема вдвічі збільшено надходження від реалізації посадкового матеріалу. Цього року започатковано розсилання садивного матеріалу Новою поштою в інші міста. Найбільший попит був традиційно на різні види і форми декоративно-квітучих листопадних дерев та кущів, а також вічнозелених декоративно-листяних рослин.

Господарська діяльність

За кошти університету закуплено пісок для виготовлення ґрунтосумішей, теплову гармату і комплектуючі для її підключення (через надзвичайну ситуацію із закупівлею газу опалювальний сезон 2021 р. розпочався на місяць пізніше і тропічні рослини постраждали від перепаду температур), ліквідовано наскрізні щілини в цоколі фондової оранжереї, підремнтовано внутрішню фіртку, зроблено косметичний ремонт вуличного басейну на території Ботанічного саду. На сьогодні триває ремонт твердопаливного котла, що опалює оранжереї національного надбаня і його приміщення.

На кошти від платних послуг Ботанічного саду закуплено біологічні та хімічні засоби для захисту від хвороб і шкідників; ґрунтосуміші, торф і добрива для забезпечення адекватного догляду за колекційними рослинами, 2 м³ дощок для виготовлення контейнерів для крупномірних тропічних рослин.

За кошти загального фонду держбюджету, виділених МОН для утримання, збереження та розвитку об'єкту національного надбання «Дендрарій Ботанічного саду Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича». придбано засоби захисту рослин, торф, спеціальні ґрунтосуміші для екзотичних рослин та інші витратні матеріали на загальну суму 15 тис. грн.

На самшитах у партері Резиденції в 2019 р. було виявлено агресивного карантинного шкідника, визначено методи боротьби з ним, закуплено відповідні інсектициди. Впродовж вегетаційного сезону власними силами здійснено обприскування партерних самшитів інсектицидами 7 разів. Це велике навантаження, воно потребує введення в штат ще однієї посади лаборанта.

РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Міжнародна діяльність в системі освіти була і залишається важливим складником функціонування сучасного університету. В умовах глобалізації повноцінна діяльність вищої школи можлива лише завдяки інтернаціоналізації закладів вищої освіти. Адже, формуючи власну національну систему освіти, потрібно враховувати і сучасні глобалізаційні впливи, а однією з важливих модернізаційних змін у вищій освіті, зумовлених процесами глобалізації, є інтернаціоналізація та інтеграція. У цьому контексті динаміка розвитку міжнародної діяльності нашого університету є позитивною, а тому досягнуто чималих успіхів. Пандемія коронавірусу, яка розпочалася в березні 2020 року, і надалі негативно впливає на міжнародні відносини нашого університету з іноземними партнерами, що спонукає нас шукати шляхи вирішення цього сучасного виклику для розвитку університетської освіти. Незважаючи на пандемію, у 2021 р. поступово почалося відновлення насамперед мобільності наших студентів, викладачів і співробітників до іноземних партнерів.

Упродовж останніх років Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича розвиває тісні зв'язки з навчальними, науковими,

культурними та іншими закладами з-понад 30 зарубіжних країн. Загальна кількість угод станом на сьогодні складає 207, що на 14 більше, ніж минулого року. Більша їх частина діє, за кожною з них співпрацюють щонайменше 1-2 напрями. Це означає, що абсолютна більшість кафедр нашого університету різною мірою залучені до співпраці з іноземними партнерами.

Таблиця 31

Загальна кількість угод за країнами

№	Країна/ Консорціум	до 2015	Рік					2021	Всього на 12.2021
			2016	2017	2018	2019	2020		
1.	Консорціуми, освітні організації та ін.	6		1	1		1	1	10
2.	Австрія	3	1				1	1	6
3.	Словацька Республіка	5			1				6
4.	Білорусь	5	1		1		1		8
5.	Молдова	7	1		1	2	1	1	13
6.	Росія	7							7
7.	Румунія	11	2	1	5	1	1		21
8.	Німеччина	15	1	5	1	4	1	2	29
9.	Польща	32	4	3	1	3	1	1	45
10.	Китай	1		2	3	4		3	13
11.	Інші	22	2	6	7	2	4	4	44
Кількість за 33 країнами		114	12	18	21	16	11	14	207

Участь у європейських проєктах

Кожного року активізується робота з розширення участі університету в міжнародних проєктах. Факультети за підтримки відділу міжнародних зв'язків доклали багато зусиль до подання грантових заявок, координування та реалізації міжнародних проєктів. Позитивним моментом було призначення в

кожному інституті та факультеті заступників з міжнародній діяльності, що сприяє кращій комунікації та розвитку прямих контактів з іноземними партнерами.

До кінця 2017 р. важливу роль відігравали проекти європейської програми Еразмус Мундус, у яких наш університет бере участь, починаючи з 2011 р. Еразмус Мундус – це освітня програма ЄС, що започаткована у 2004 р. і спрямована на активізацію міжнародної співпраці та підвищення мобільності студентів, викладачів, науковців і співробітників європейських університетів та університетів країн Східного партнерства. З 2011 року наш університет брав участь у 6 проектах програми Еразмус Мундус, що є досить позитивним результатом в Україні.

ЧНУ задіяний у низці TEMPUS-проектів. TEMPUS – це програма зовнішньої допомоги Європейського Союзу. Її мета – сприяти модернізації системи вищої освіти у країнах-партнерах (країнах-сусідах) ЄС через активізацію співпраці між вищими навчальними закладами держав-членів ЄС та країн-партнерів. З 2011 р. в університеті виконувалося загалом 8 проектів за цією програмою.

Потрібно згадати й інші проекти, профінансовані Європейським Союзом. Це зокрема: програма Жана Моне (3 проекти) та Спільна операційна програма Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013 рр. (3 проекти).

Важливим є той факт, що з 2014 р. запроваджено загальну програму, назва якої ЕРАЗМУС+, за фінансової підтримки Європейського Союзу, яка прийшла на заміну вище перерахованими європейським програмам. ЕРАЗМУС+ – модифікована програма ЄС, що охоплює всі сектори: освіту, підготовку та молодіжну політику, сектор спорту. Вона інтегрує сім наявних програм в єдину узгоджену структуру. Цілями цієї програми є: удосконалення навичок і здатності до працевлаштування студентів і сприяння конкурентоспроможності європейської економіки; покращення якості викладання та навчання; виконання Стратегії модернізації вищої освіти в країнах-учасницях програми і розвиток потенціалу країн-партнерів; посилення

міжнародного виміру в програмі ЕРАЗМУС+; підтримка Болонського процесу та діалогу щодо політики у стратегічних країнах-партнерах. Програма передбачає 3 ключові напрями діяльності:

КА1: Мобільність студентів і працівників у вищій освіті.

КА2: Співпраця задля інновацій.

КА3: Підтримка реформ.

На жаль, у 2021 р. не було оголошено жодного конкурсу за цією програмою, що було пов'язано з переформатуванням програми та пандемією. Вже наприкінці листопада цього року відновлено конкурс за новою програмою Еразмус+ 2021-2027 рр. На кінець року виконано 4 проєкти за програмою Еразмус+ КА2, підписано понад 40 угод у рамках мобільності студентів, викладачів і співробітників. Завершилося успішне виконання 2 старих проєктів за напрямом КА2. Сподіваємося на активність наших структурних підрозділів у питаннях подання нових проєктів (дедлайн – початок 2022 р.).

Мобільність студентів, академічного та адміністративного персоналу

Співробітники і студенти ЧНУ беруть активну участь у міжнародній науковій та освітній співпраці. За останні 5 років у закордонних відрядженнях побували 3 309 співробітників, науковців та студентів ЧНУ, які взяли участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, стажуваннях, навчанні, у виконанні спільних наукових досліджень і проєктів, читанні лекцій та інше.

Динаміка закордонних відряджень співробітників, викладачів та студентів ЧНУ:

2017 рік – 841;

2018 рік – 812;

2019 рік – 1151;

2020 рік – 214;

2021 рік – 291 (з них 198 – викладачів і 93 студенти).

В останні роки за різноманітними освітніми та науковими програмами, міжуніверситетськими угодами, а також стипендіями різних фондів за кордоном навчалися та стажувалися понад 1 800 студентів ЧНУ. З них

семестровий курс навчання або навчання в магістратурі у зарубіжних навчальних закладах, здебільшого в університетах-партнерах, пройшли близько 450 студентів – Університет м. Єна, Любек та Аугсбург (Німеччина), Університет м. Гронінген (Нідерланди), університети м. Грац та Клагенфурт (Австрія), Варшавський, Лодзький, Ягеллонський та Щецинський університети, Краківська політехніка та Краківський педагогічний університет, Поморська академія м. Слупськ (Польща), Яський та Сучавський університети (Румунія), Університет Норд м. Будо та Інститут Сандаля (Норвегія).

ЧНУ зацікавлений у поширенні інформації про свою діяльність як в Україні, так і поза її межами. Викладачі, працівники і студенти вишів-партнерів відвідують університет для читання лекцій та стажування, виконання спільних проєктів. За останні 5 років у ЧНУ було прийнято 1 972 співробітників та студентів вишів-партнерів.

Динаміка прийомів співробітників, викладачів та студентів закордонних ВНЗ-партнерів:

2017 рік – 525;

2018 рік – 534;

2019 рік – 767;

2020 рік – 28;

2021 рік – 118.

На жаль, тривала пандемія негативно вплинула на кількість закордонних відряджень і прийомів. Однак у цьому році спостерігаємо позитивну тенденцію щодо поживлення мобільності між нашим університетом та закордонними партнерами.

Співпраця з європейськими фондами

За минулий рік жваво розвивалися зв'язки Чернівецького університету з багатьма організаціями, фондами і програмами. Серед них варто виокремити такі: Німецька академічна служба обмінів «ДААД», Американська програма академічних обмінів імені Фулбрайта, Корпус Миру, Австрійська академічна служба обмінів, Католицька академічна служба обмінів. Водночас ми

розбудовуємо тісну співпрацю з Британською Радою та Франкофонією, поглибилася співпраця з Гете-Інститутом.

У рамках міжнародних науково-освітніх програм, за підтримки та фінансування Німецької академічної служби обмінів (ДААД), в університетах Німеччини перебували викладачі, аспіранти та студенти ЧНУ на стажування, навчання та з метою проведення наукових досліджень, у рамках як індивідуальних, так і колективних стипендій. За останній рік було виграно 6 проєктів спільно з університетами м. Фрайбург, м. Аугсбург, Молдова Інститутом університету м. Лейпцига та Інститутом історії та культури Південно-Східної Європи Мюнхенського університету в рамках ДААД-програми «Підтримка демократії в Україні», фінансування яких становить понад 100 000 євро. Перевагою співпраці з різноманітними німецькими фондами є наявність великої кількості партнерів нашого університету в Німеччині (основною вимогою подання спільних заявок є наявність договору про співпрацю з німецьким університетом) та відсутність співфінансування з нашої сторони. Варто відзначити, що студенти та співробітники нашого університету в останні роки отримують близько 10% від всіх стипендій, які отримує Україна.

Оскільки наш університет має досить добру співпрацю з німецькомовними університетами, Німецька академічна служба обмінів (ДААД), крім мовних лекторів, упродовж 5-х останніх років направляє до ЧНУ додаткового мовного асистента. Загальна кількість представників ДААД з 1998 р. становить 16 осіб. За сприяння німецьких лекторів на початку кожного навчального року організуються безкоштовні курси німецької мови для викладачів і студентів усіх факультетів університету як для початківців, так і тих, хто володіє певним рівнем знань з німецької мови. Додаткову інформацію можна отримати в міжнародному відділі або Центрі німецькомовних студій на початку кожного навчального року.

Викладачі, аспіранти і студенти Чернівецького національного університету є постійними учасниками різноманітних програм академічних

обмінів. Стипендіатами Програми імені Фулбрайта стали понад 10 співробітників університету.

Студенти та викладачі університету мають можливість безкоштовно вивчати такі мови: німецьку, англійську, румунську, польську та литовську. Відповідні курси ведуть лектори – носії мови з Німеччини, США, Румунії, Польщі та Литви. В університеті діють лекторати цих мов.

Протягом 7 останніх років в університеті функціонує лекторат румунської мови на філологічному факультеті. Румунський лектор проводить безкоштовні мовні курси для студентів і викладачів. У жовтні 2016 р. було відкрито сучасний комп'ютерний клас для потреб лекторату за фінансової підтримки Сучавського університету (орієнтовна сума 250 000 грн). На факультеті іноземних мов розвивається Центр балтійських студій, при якому діють курси литовської мови і студенти, які її вивчають, мають можливість отримувати стипендії на навчання в литовських університетах.

Міжнародна діяльність Чернівецького національного університету привертає увагу іноземних фондів, представництв, організацій, окремих фахівців, які виявляють бажання працювати в нашому університеті як на волонтерських засадах, так і офіційно працевлаштованими. Протягом останніх років в університеті постійно на різних факультетах викладали представники Корпусу Миру (10 викладачів), представники Австрійської академічної служби – (9 викладачів), програми ім. Фулбрайта (14 викладачів).

Міжнародну діяльність університету забезпечують і партнерські відносини з посольствами Канади, Польщі, Чехії, Румунії, Австрії, Німеччини, Болгарії, Литви, Словаччини, США, Республіки Молдова та Ізраїлю в Україні, які сприяють розвитку міжнародної діяльності університету в освітній галузі, наближаючи її до європейського освітнього простору в рамках Болонського процесу. За останній рік, незважаючи на пандемію, університет відвідала велика кількість послів провідних світових країн, результатом чого стали домовленості щодо розширення співпраці з університетами та освітніми установами цих держав. Результатом таких візитів стало, наприклад,

підписання першої угоди з університетом Кіпра (Європейський університет Кіпра).

З 8 червня по 30 серпня 2021 р. у ЧНУ проходила виставка «Чеська спадщина ЮНЕСКО», організована за підтримки Генерального консульства Чеської Республіки у Львові на чолі з Генеральним консулом Павелем Пешеком.

У вересні 2021 року ВМЗ було організовано Круглий стіл для студентів та викладачів ЧНУ на теми, що стосуються дипломатії та міжнародних відносин, який провів Надзвичайний та повноважний Посол Швеції в Україні – пан Тобіас Тибберг.

Посутнім моментом міжнародної співпраці університету є виконання програм подвійного диплому. Договори щодо підготовки студентів ЧНУ за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за навчальними програмами, що передбачають отримання подвійних дипломів, узгоджені та підписані протягом минулого року. Йдеться про наступні спільні програми:

Назва програми	Назва ЗВО-партнера	Країна
«Фінанси та кредит»	Університет Микола Ромеріо м. Вільнюс	Литва
«Хімія/Хімічна технологія»	Краківська політехніка	Республіка Польща
«Україністика/Українська мова та література»	Ягеллонський університет м. Краків	Республіка Польща
«Політологія»	Університет Марії Кюрі-Склодовської (Люблін)	Республіка Польща
«Педагогіка», «Економіка»	Вища лінгвістична школа м. Ченстохов	Республіка Польща
«Професійна освіта»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща)	Республіка Польща
«Видавництво та поліграфія»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща)	Республіка Польща
«Телекомунікації та радіотехніка»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща)	Республіка Польща

«Образотворче мистецтво», «Музика»	Університет Західного Анхоя м. Луань (Китай)	Китай
«Англійська філологія»	Університет Шафарика м. Кошице	Словацька Республіка
«Інженерія програмного забезпечення»	Вища школа економіки та менеджменту в публічному адмініструванні в Братиславі	Словацька Республіка
«Інженерія програмного забезпечення в підприємстві»	Вища школа економіки та менеджменту в публічному адмініструванні в Братиславі	Словацька Республіка
«Комп'ютерні науки»	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія
«Світлотехніка і джерела світла»	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія
«Міжнародне право»	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія
Аспірантська програма подвійних дипломів з різних спеціальностей	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія

Ведуться перемовини щодо започаткування подвійного диплому зі спеціальності румунська мова (Сучавський університет) та англійської мови (Литовський університет імені Вітауса Великого м. Вільнюс). Важливим фактом є початок перемовин щодо створення філії Яського університету Іоана Кузи в Чернівцях, яка може стати однією з перших на теренах нашої країни. Це суттєвий напрям міжнародної діяльності, який дає змогу студентів навчатися в нашому університеті й отримувати дипломи в найкращих європейських закладах вищої освіти.

Літні школи та культурні заходи

Міжнародна діяльність університету не обмежена освітнім чи науковим складником. Вона представлена і в спортивній та культурній сфері насамперед з урахуванням діяльності наших студентів.

У період з 12 по 25 вересня 2021 р. у ЧНУ відбулась осіння школа «Українська мова та культура» в рамках Угод про співробітництво з Бухарестським університетом, Сучавським університетом «Штефан чел Маре» (Румунія) та Бельським державним університетом імені Алеко Руссо

(Республіка Молдова) за участі студентів українського походження згаданих університетів.

Спільно з Кишинівським університетом (Молдова) та Інститутом університету м. Лейпцига (Німеччина) організовано і проведено літню школу румунської мови для німецьких студентів та аспірантів.

Значну роль в цьому і надалі відіграють культурно-освітні заходи, організовані в Чернівцях Центром німецькомовних студій Gedankendach за фінансової підтримки Goethe-Institut в Україні та Німецької служби академічних обмінів (DAAD). Упродовж 2021 р. за грантової підтримки Goethe-Institut в Україні зrealізовано низку проєктів: спільну відео-перформативну німецько-українську копродукцію до 120-річчя з дня народження буковинської поетеси Рози Ауслендер «Внутрішнє світіння» та німецький переклад графічної біографії авторки, що вийшла у німецькому видавництві danube books Verlags; виставку DataCtrlCentre – про цифрову безпеку та цифрові можливості на сучасному етапі розвитку ІТ та в її рамках три онлайн-доповіді експертів з цифрової безпеки; фестиваль «Нове німецьке кіно»; завершується робота над сайтом проєкту «Погляди у регіони: що німецького колись і тепер» у співпраці з Брехт-Центром Державного житомирського університету ім. Івана Франка та школою німецькою мови «Deutsch Vektor» м. Миколаєва; міжнародну онлайн-резиденцію ANABASIS (www.anabasis.space). З партнерською інституцією Інститутом німецької історії та культури Південно-Східної Європи при Мюнхенському університеті ім. Людвіга-Максиміліана (IKGS) організовано літературний міжнародний конкурс до 100-річчя Пауля Целана «Мікроліти: потойбіч Целана» для авторів (-ок) українською, німецькою та румунською мовами, за результатами якого наразі готується до друку тримовна антологія.

Основні спортивні заходи, літні та осінні школи були в цьому році знову скасовані через пандемію, але сподіваємося на їх проведення вже у 2022 році.

Іноземні студенти в ЧНУ (повний курс навчання)

Варто зазначити, що розпочато роботу із залучення до навчання в університеті іноземних студентів. У минулому навчальному році в університет

зараховано 24 іноземних громадян, із них 15 – студентами різних курсів і різних спеціальностей, 9 – слухачами підготовчих курсів. Свідоцтво про закінчення підготовчих курсів отримали понад 10 слухачів. На сьогодні в університеті навчається близько 80 студентів-іноземців. На підготовчі курси зарахування практично перманентне. У 2021 році видано до 100 запрошень на навчання іноземців. Основні країни – Лівія, Гана, Китай, Гвінея, Судан, Пакистан, Бангладеш, Непал, Індія, Нігерія, Алжир, Туркменістан, Марокко. Це важливий напрямок роботи, який матиме перспективу в найближчі роки. Треба активно до нього долучатися, готувати до цієї роботи викладачів, зокрема вивчати англійську мову, розробляти лекції та практичні заняття англійською мовою, створювати належні побутові умови для майбутніх студентів. Водночас необхідно відповідально і вимогливо ставитись до цих студентів. Не всі справді хочуть вчитися. За невиконання навчального плану, за численні пропуски їх треба відраховувати. Інакше в перспективі може постраждати імідж нашого університету.

Перспективними завданнями подальшої активізації міжнародної діяльності ЧНУ можна вважати:

- пошук шляхів кількісного та якісного вирішення проблем міжнародної діяльності нашого університету, спричинених пандемією коронавірусу;

- подальша робота в напрямку погодження та підписання договорів з партнерами для запровадження подвійного диплому (насамперед на магістерському рівні);

- розширення співробітництва університету за рахунок налагодження контактів з новими партнерами;

- сприяння мобільності студентів, викладацького та адміністративного персоналу в рамках європейських програм (Erasmus+ KA1, DAAD, KAAD) та двосторонніх договорів про співпрацю;

- міжнародна проєктна діяльність;

- підтримка молодих науковців;

- залучення студентів та викладачів до вивчення іноземних мов (англійська, німецька, румунська, французька, іспанська, польська) ;
- проведення літніх шкіл;
- пошук та залучення іноземних студентів на повний курс навчання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича;
- запрошення відомих іноземних науковців (доповіді, лекції).

РОЗДІЛ 4. ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підбиваючи підсумки щороку, ми традиційно намагаємося визначити найважливіші пріоритети у своїй діяльності. Звітний період без перебільшення став одним із найскладніших протягом останніх десятиліть. Ми працювали в умовах суворих карантинних обмежень. Однак нам вдалося зосередити сили, ресурси, технічні можливості, аби гідно завершити рік та прозвітувати про виконану роботу. У цих складних умовах ми довели спроможність університету як найбільшої і найпотужнішої установи в Чернівцях працювати злагоджено і на позитив, забезпечуючи якісне наповнення освітнього процесу, наукової роботи та гуманітаризації. Координацію та методичне забезпечення навчально-виховного процесу здійснює рада з гуманітарної освіти і виховання та дві комісії Вченої ради, зокрема з гуманітарної і соціальної роботи (голова Богдана Лабінська), інформаційної та медійної діяльності (голова Василь Бакай). Робота у зазначеному напрямі здійснюється за окресленими пріоритетами.

2021 рік був нелегким. Відчутним і болючим цей процес став для студентів і працівників університету, котрі все-таки перехворіли на COVID – 19. Особлива подяка профкому та ректорату університету за матеріальну підтримку наших співробітників. Хочу подякувати усім колегам, які працювали злагоджено і чітко дотримувалися правил, аби мінімізувати наслідки пандемії. Адже лише в тісній співпраці з медиками міста та відповідальними особами

підрозділів університету було вчасно інформовано здобувачів вищої освіти про механізм підписання декларації із сімейним лікарем, проведено зустрічі зі студентами-першокурсниками та індивідуальні бесіди, розроблено алгоритм дій при виявленні підозри на COVID – 19, здійснено ретельну підготовку та забезпечено мобільними бригадами медиків вакцинацію працівників та студентів університету, що 16 разів була проведена в Центральному корпусі університету. Спільними зусиллями вдалося вийти на показник вакцинованих співробітників, що дозволив розпочати навчання в очному режимі.

Пандемія стала поштовхом до створення та реалізації нових ідей та механізмів співпраці з різними інституціями в плані освітньо-виховного процесу, організаційних питань та загалом життєдіяльності університету, міста та Буковини.

Без сумніву, основним є і залишається національно-патріотичний пріоритет, тобто громадянська позиція студентства, що особливо важливо в умовах сьогоднішніх реалій. Посвята першокурсників у студенти традиційно є стартовим майданчиком нового навчального року. Варто зазначити, що цьогоріч Академія відбулася в офлайн-форматі, тоді як минулого року через пандемію коронавірусу першокурсникам довелося дивитися посвяту онлайн. Цьогорічна посвята присвячена 30-річчю Незалежності України і розпочалася масштабним флешмобом «30 років: ми – незламні!»

Низка заходів присвячена святкуванню 146-річчя від дня заснування університету. Із дотриманням протиепідемічних вимог професори, доценти, асистенти та співробітників університету були відзначені нагородами МОН України, обласної державної адміністрації, обласної та міської рад, грамотами ректора. У рамках святкування 146-річчя університету студентський парламент, профспілка студентів та центр культури і дозвілля провели студентський захід «Відкритий мікрофон» уже в оновленому сквері перед Резиденцією, що викликало неабиякий інтерес у чернівчан та гостей міста. Традиційно відбувся і волейбольний турнір.

З нагоди Міжнародного дня студента за успішне навчання та активну громадську роботу відзначені нагородами крайової влади 12 студентів, трое – муніципальною премією, подякою ректора 25 студентів університету.

У зв'язку з тим, що з 23 вересня університет знову було переведено у формат онлайн-навчання низка традиційних заходів, зокрема «Розмова без масок» (зустріч з головою Асоціації ветеранів ООС Андрієм Пуздряком), була проведена на платформі Google Meet.

У рамках благодійного концерту «Армії з любов'ю» вихованці Центру культури і дозвілля провели благодійну акцію, під час якої було зібрано та передано воїнам зони ООС понад 4500 грн. До ООС надіслано «Листи із запахом кави» – листи-привітання від студентів університету. Проведено онлайн-показ фільму «Небесний координатор» за участі учасника зони Операції Об'єднаних Сил Юрія Підлубного.

Акції «Запалимо свічку», присвячену пам'яті жертв голодомору і політичних репресій 1932-1933 років, жертв Голокосту на Буковині проводилися з певними обмеженнями та дотриманням карантинних вимог.

Як відомо, один із традиційних загальноуніверситетських конкурсів «Університет має талант» зазвичай відбувається у два етапи. Однак пандемія вдруге не дала змоги це зробити, і формат конкурсу був змінений на онлайн-марафон «Фестиваль талантів». Члени незалежного журі серед відеоробіт, представлених студентами, визначили чотирьох найкращих та за результатами голосування в соціальних мережах визначено інста-фаворита. Переможці отримали цінні подарунки.

Університет взяв активну участь у національному флешмобі, присвяченому Дню української писемності і мови, – написанні XXI-го Радіодиктанту національної єдності. Приємно зазначити, що викладачі подають цю подію в індивідуальному рейтингу з гуманітарно-виховної діяльності.

На жаль, у зв'язку з пандемією вже вдруге скасовано Міжнародний вокально-хоровий конкурс-фестиваль «Хай пісня скликає друзів», що

проводиться в рамках започаткованого в університеті культурно-мистецького проекту «Схід + Захід = Мир». Утім, найпопулярніший серед студентів конкурс «Студент-студентка року» плануємо провести в лютому-березні, оскільки загальноміський конкурс відбудеться у квітні в Літньому театрі.

Водночас традиційний День вишиванки, який 15 років тому був започаткований в нашому університеті, а сьогодні є міжнародним, цьогоріч був проведений, хоча, зважаючи на пандемічні обмеження, не так масово, як це би хотілося. Активні студенти та учасники творчих колективів університету провели святковий флешмоб на центральній алеї, насамкінець – святковий концерт у режимі відкритого мікрофону. Особлива подяка географічному факультету за надану можливість фільмування заходу за допомогою фотоаерозйомки, насамперед доцентів Костянтину Дарчуку.

Різноманітні мистецькі події на теренах нашого краю та міста Чернівців також уже традиційно відбуваються за участю талановитих студентів та викладачів університету. Учасниками всіх знакових подій державного та місцевого рівня стають творчі колективи університету: хори «Резонанс», «Аніма», чоловічої хорової капели «Дзвін». Чимало благодійних акцій проведено за участі творчих колективів Центру культури і дозвілля університету не лише в університеті, а й поза його межами (приклад благодійні концерти на вул. Кобилянській).

Зустрічі та дискурси з очевидцями епохальних, а також трагічних подій новітньої історії нашої країни викликають неабиякий інтерес у сучасної молоді. Зустрічі з Георгієм Філіпчуком як народним депутатом України, який голосував за прийняття Конституції України; ліквідатором трагедії на Чорнобильській атомній електростанції Миколою Кушніром, «кіборгами» Донецького аеропорту, автором ідеї та продюсером документального фільму «Трохи нижче неба», сім'ями загиблих героїв – сприяють формуванню національної та культурної пам'яті.

Оскільки наша країна восьмий років перебуває у стані гібридної

війни, ми повинні бути готові до будь-яких небезпек і викликів, які готує східний сусід. Тому постійно триває інформаційна кампанія щодо проблематики тероризму, насилля у всіх проявах, а також щодо запобігання, виявлення та припинення терористичної діяльності.

Наші студенти незалежно від професійного спрямування реалізують себе в культурно-мистецькому діяльності, репрезентують власні таланти. У цьому їм допомагає Центр культури і дозвілля університету. Приємно, що його учасники беруть активну участь у різноманітних благодійних акціях, так необхідних в умовах сьогодення. Активність Центру особливо помітна не лише в умовах карантину. Його творчу та громадську діяльність можна побачити в соцмережах, а також на різних майданчиках міста та області. «Україна єднає світ», міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Grandfest», «Острів злагоди», хореографічного «Лови ритм» – це не увесь перелік творчих конкурсів, у яких взяли участь наші студенти та збагатили свої колекції перемог та нагород за талант і творчість.

Університетська команда «Свої Люди» пройшла у півфінал регіональної Західної Ліги Сміху, а її учасники навіть побували на телепроекті «Розсміши коміка», який зможемо побачити на телеекранах вже навесні 2022 року .

Цьогоріч для студентів першого і другого курсів було організовано та проведено на території Резиденції молодіжну зустріч «Федькович-party». Це був своєрідний майданчик повернення до активного студентського дозвілля та знайомства з організацією роботи студентської профспілки, органів студентського самоврядування та роботи творчих колективів університету.

Адже активна участь у конкурсах, фестивалях, виступи на різноманітних заходах, які проводились як в режимі онлайн, так і офлайн, сприяють не лише створенню позитивного іміджу студентству нашого університету, а й слугують своєрідною рекламою, однією з форм профорієнтаційної роботи.

Напередодні Міжнародного дня щастя, 19 березня, Центр культури і дозвілля ЧНУ організував благодійну акцію для Геріатричного пансіонату міста Чернівці, що знаходиться в Садгорі.

Під час благодійного концерту на підтримку акції ВБФ «Серце до серця» під гаслом «Здорові немовлята» вихованцями Центру культури і дозвілля та волонтерами фонду «Серце до серця» у Чернівецькій області було зібрано понад 10000 грн на придбання сучасного медичного обладнання в Чернівецьку обласну дитячу лікарню, а саме у відділення з недоношеними дітками, а на благодійному концерті на вул. О. Кобилянської зібрано 3150 грн на допомогу Дмитрику, учневі Чернівецької ЗОШ №16, якому діагностували рак.

Підтримка творчими колективами нашого університету благодійного фонду «Серце до серця» неодноразово запалювала вогник надії на порятунок та матеріальну підтримку дітям, які цього потребують. Святкові концерти, що проводяться на вул. Ольги Кобилянської, збирають численних глядачів та випадкових перехожих, які стають частинкою благородної справи.

Активна участь і залучення студентської молоді до благодійної діяльності сприяють гуманності як провідної якості особистості. Це і має бути одним із ключових завдань у вихованні сучасної молоді. Власне, активна участь у різноманітних благодійних акціях та заходах створюють передумови та можливості формування людиноцентризму в освітньо-виховному середовищі та суспільстві загалом.

Упродовж року активними студентами та вихованцями ЦКІДу було відзнято, змонтовано й опубліковано серію відеороликів до пам'ятних дат («35 Чорнобиль. Пам'ятаємо», «Під Крутами», «День соборності», до Дня святого Валентина, 8 березня, Великодня, Дня вишиванки, Дня матері. Усі відеоматеріали були представлені в соціальних мережах та на Ютубканалі Центру культури і дозвілля. Публікація цих відеороликів є потужною рекламною промоцією університету задля майбутньої вступної кампанії.

У тісній співпраці з регіональними теле- та радіокомпаніями відбуваються зустрічі та організуються ефіри з творчими колективами, активними студентами задля популяризації університету.

Студентське самоврядування – невід’ємна частина громадського самоврядування університету.

Захист прав студентів та управління університетом є провідними принципами діяльності органів студентського самоврядування. Адже чесні й прозорі вибори Студентських парламентів та Студентських рад структурних підрозділів утверджують закони демократії та дотримання прав і свобод учасників освітнього процесу. Студенти є членами Вченої ради та ректорату університету, Науково-методичної ради, Ради з гуманітарної освіти і виховання, різноманітних комісій. Їхня думка відіграє важливу роль під час акредитацій освітніх програм.

Нарешті обрано голову студентського парламенту університету, адже в умовах пандемії це було досить складно. У вересні в результаті прямих виборів перемогу здобув студент філологічного факультету Андрій Капаці.

Важливим складником діяльності студентського самоврядування є інформаційна робота. У рамках цієї діяльності:

- триває ефективне інформування студентів щодо стипендій, вартості проживання в гуртожитку, стипендіальних програм, грантів, відкритих вакансій для працевлаштування студентів тощо. Інформація поширюється також на сторінках в соціальних мережах факультетів, інститутів, коледжу та діалогах старост факультетів;

- збільшено число підписників понад 6 тис. у соціальній мережі «Інстаграм»;

- діють сторінки в соціальних мережах «Інстаграм», «Фейсбук» та «Телеграм»;

- активно розвивається канал на платформі «Тік Ток»;

- регулярно видається студентське видання «StudLife» в електронному варіанті на платформі «Issue»;

- студентський парламент університету активно співпрацює з представниками інших закладів освіти України та закордонних партнерів;

- відбулася зустріч з представниками Студентської ради Бельцького університету та професорів з Молдови, присвячена Дню Європи;

- подано пакет документів на кандидатську секцію Erasmus Students Network. Нещодавно ця пропозиція підтримана у Брюсселі і в Україні творено другий після Києва офіс Erasmus Students Network, який допомагає іноземним студентам та популяризує академічну мобільність в університеті;

- лідери студентського самоврядування беруть участь у різних заходах, зокрема Конгресі «Українська Студентська Ліга» (м. Львів); Молодіжному форумі (м. Київ) та ін.

У жовтні студенти змогли провести традиційну (вже третю) міжнародну конференцію студентського самоврядування «Ukrainian Hogwarts: органи студентського самоврядування і таємний закон», куди прибуло понад 20 студентських лідерів з 7 українських університетів. На жаль, закордонні учасники брали участь в онлайн режимі. Укладено низку угод зі студентським самоврядуванням інших ЗВО.

У рамках навчально-наукової діяльності студентське самоврядування проводить заходи для молодих вчених та любителів науки «15x4». Цей формат користується попитом серед студентів. Запроваджено рубрику в соціальній мережі «Інстаграм» «100 секунд про щось». Цікаві міні-лекції, тривалістю в 100 секунд на різну тематику. Такі відеоролики виходять кожного тижня. Студенти долучаються до проведення Дня відкритих дверей ЧНУ, беруть активну участь у проєкті «Мир у цифровий час», у загальноуніверситетському інтелектуальному конкурсі «Брейн-ринг» та інтелектуально-розважальному конкурсі «Чорна п'ятниця по-студентськи».

Житлово-побутова діяльність суттєво відчутна в тісній співпраці студрад з дирекцією студмістечка. Адже організація поселення студентів у гуртожитки на початку навчального року, планові перевірки гуртожитків упродовж року, дотримання правил внутрішнього розпорядку, вирішення

нагальних організаційних і побутових потреб здійснюється завдяки представникам комітету рад студмістечка. Своєчасне реагування на скарги, усунення недоліків та незручностей житлово-побутових умов, швидке розв'язання та вирішення конфліктних ситуацій сприяють забезпеченню порядку і безпеці проживання здобувачів освіти у гуртожитках студмістечка ЧНУ.

На сьогодні студентське самоврядування університету нараховує понад 350 студентських лідерів.

Інформація про роботу профспілкової організації студентів

Кожен навчальний рік розпочинається із презентації профспілкової організації студентів університету для першокурсників та студентів, що вступають на навчання на 3-ій курс. Співпраця першокурсників і профспілкової організації студентів розпочалась з перших днів навчання в університеті. Зустрічі відбуваються як в режимі онлайн, так і в очному форматі. Загалом у кожного першокурсника є змога дізнатись суть роботи профспілкової організації, поставити запитання, які цікавлять, та отримати відповідь на них. А вже на святі вони отримали «Щоденник студента ЧНУ», у якому подано вичерпну інформацію про діяльність студентських організацій та контактні телефони, за якими можна звернутися за консультацією чи допомогою.

Важливим складником адаптації першокурсників до навчання у закладі вищої освіти є робота студентських кураторів. Студентський куратор – це профспілковий активіст, який проводить роботу з першокурсниками, спрямовану на кращу адаптацію студентства в навчально-виховному процесі в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. Студкуратор – це той, хто допоможе, навчить, підтримає!

Підготовка студкураторів тривала з червня 2021 р. Усього в ЧНУ у 2021 році працювало понад 100 студкураторів. З початку жовтня діяльність студкураторів була спрямована на допомогу першокурсникам із онлайн-

навчанням, роз'яснення особливостей освітнього та виховного процесів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

Уже два роки профспілкова організація студентів ЧНУ реалізовує інформаційно-просвітницький онлайн-проект «Чаювання із профспілкою», суть якого полягає в організації онлайн-зустрічі студентського активу й обговоренні актуальних студентських питань: студентські стипендії, планування діяльності профспілкової організації, переваги вищої освіти, студентоцентризм у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін. Модератором цих зустрічей є голова профспілкової організації студентів університету Кіндзерський Віталій.

Щорічною традицією є організація благодійної акції «Святий Миколай спішить до кожної дитини». Акція відбувається вже більше 10 років.

Основою будь-якої профспілкової організації є профорг як представник профспілки в студентських колективах академічних груп. Якісно підготовлений профорг – запорука успіху всієї організації. Карантин не став на заваді проведення двох навчальних «Шкіл профорга ЧНУ» в 2021 р. Навчання відбувалось у режимі онлайн і тривало впродовж 2-х днів. У новообраних профоргів була можливість прослухати кілька вебінарів і взяти участь у 8 тренінгах. Усього випускниками цьогорічної Школи стало понад 200 профоргів.

Продовжується успішна реалізація проекту студентського профкому «Центр кар'єри». Цей щорічний захід надає можливість роботодавцям зустрічатися зі студентами, презентувати свої фірми. Для студентів – це добра нагода відшукати роботу в різноманітних фірмах і компаніях.

13 травня 2021 р. відбувся «ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ ЧНУ 2021 online». Цьогоріч 9-ий ярмарок вакансій відбувся в онлайн-режимі на платформі Google Meet за участю роботодавців провідних компаній Чернівців та України. Після виступу роботодавців у рамках заходу було проведено вебінар на тему «Сучасні джерела пошуку роботи».

Кожен студент ЧНУ в умовах карантину має змогу скористатися студентським онлайн кінотеатром ЧНУ, а саме – дистанційно переглянути будь-який фільм спільно з друзями, скориставшись платформою Google Meet. Кіноперегляди відбуваються щосуботи.

Профспілкова організація студентів намагається швидко реагувати на запити. І один із них – це розширення «студентської інфраструктури» для студентського дозвілля, зокрема в студмістечку, де дуже багато студентів у післянавчальний період проводять свій час.

Завершено роботи над створенням студентського вільного простору Campus, який стане комунікаційний майданчиком для студентів та допоможе впроваджувати спільні ініціативи, проекти, що у свою чергу активізує студентську спільноту. За своєю суттю це буде приміщення обладнане мультимедійним проектором, екраном для нього, столами та стільцями приблизно на 40-45 місць. Щиро сподіваємось, що майданчик стане осередком творчості й неформальної освіти в ЧНУ. Відкриття студентського простору відбулось у грудні 2021 року.

Надзвичайно важливим аспектом є соціально-психологічна робота і превентивне виховання. На жаль, незважаючи на зменшення контингенту вступників, кількість студентів пільгових категорій суттєво не зменшується. Нині в університеті навчається 480 студентів пільгових категорій, з яких 180 проживає в гуртожитках студмістечка. Для них встановлено пільги при оплаті за проживання (сироти – безкоштовно). Звісно, ці студенти перебувають під постійним контролем відділу з виховної роботи і гуманітарної освіти, деканатів, студентського самоврядування і студентської профспілки. Особливо гостро відчувається потреба влаштування на роботу і поселення студентів сиріт та позбавлених батьківського піклування після закінчення навчання в університеті. На допомогу приходять меценати, громадські організації та соціальні служби міста Чернівців. Наразі Центр спільно з відділом підготували «Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим

маломобільним групам населення в університеті». Активно розвиваємо напрям роботи з інклюзивними студентами. Однак нагальною залишається проблема з доступністю до наших корпусів. Оскільки облаштування пандусів передбачає колосальні витрати та різного рівня бюрократичні перешкоди, все одно ці проблеми потребують особливої уваги і поступового розв'язання.

Значна увага приділяється індивідуальній роботі зі студентами. Непоодинокими є випадки, коли студенти опиняються в складних життєвих обставинах. Дехто потребує невідкладної психологічної допомоги. Найчастіше це стосується студентів першокурсників, яким не завжди легко адаптуватися до нових умов. Збільшилася кількість звернень про допомогу в період пандемії. Враховуючи зазначені обставини, неодноразові рекомендації МОН України в університеті розпочав роботу соціально-психологічний центр (очолює завідувач кафедри психології Валентина Радчук). Фахівці центру, які працюють на громадських засадах (1 ставка), допомагають у вирішенні конфліктних ситуацій та наданні психологічної допомоги, подальшому супроводі та виявленні за допомогою різноманітних методик небезпечних проявів у молодіжному середовищі.

Центр працює за декількома напрямками: консультативний, діагностичний, корекційний, організаційно-методична робота, просвітницька діяльність. Про важливість діяльності центру свідчить затребуваність керівника соціально-психологічного центру під час акредитаційної експертизи освітніх програм. Так, Валентина Радчук узяла участь в акредитації 15 освітніх програм. У 2022 р. заплановано низку акредитацій.

Нещодавно проведено дослідження щодо адаптації першокурсників до нових умов, навчання в університеті, проживання в гуртожитках. Нещодавно результати опитування детально проаналізовано на засіданнях як ради з гуманітарної освіти і виховання, так і науково-методичної ради. Вони дають змогу простежити, що ми робимо добре, а над чим ще потрібно

працювати.

У напрямі соціальної роботи вагому роль відведено студентським гуртожиткам.

Станом на грудень 2021 р. у студентському містечку проживає понад 2 000 осіб у 6-ти гуртожитках, які згідно із санітарними нормами розраховані на 2 869. У період онлайн-навчання жовтень-листопад кількість мешканців коливалася в межах від 750 до 1 000 студентів. За цей час в ізоляторах проживало лише 10 хворих на COVID-19, які після виявлення ознак захворювання були ізольовані та в подальшому повернулися додому.

Іноземних студентів проживає всього 13 осіб. Наразі після багаторазових нагадувань вони сплатити за житло, ведуть себе коректно, зауважень немає. Дирекція студмістечка тримає під пильним контролем дотримання правил внутрішнього розпорядку та дотримання санітарних правил мешканцями студмістечка, відбувається постійний моніторинг, щодо захворюваності, чітке дотримання алгоритму дій в умовах карантину та правил, санітарно-гігієнічних вимог, вчасне переселення студентів у створені базові опорні ізолятори забезпечило чітку координацію дій, що сприяло зменшенню розповсюдження небезпечного вірусу.

Вагому роль у роботі університету виконує екскурсійно-туристичний напрям та співпраця з ЮНЕСКО, що суттєво вирізняє нас серед інших закладів вищої освіти. Нерідко ми навіть не усвідомлюємо, яку роль відіграє Резиденція під час вибору абітурієнтами місця навчання. Це виявляється під час проведення різноманітних опитувань.

Цьогоріч Університет відзначив 10-ту річницю з часу включення Резиденції митрополитів Буковини і Далмації до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У рамках святкування уже відбулася та продовжується низка заходів спільно з українськими і закордонними колегами. Звісно, пандемія внесла певні корективи в проведення цих заходів.

Наразі університет бере участь у реалізації одразу декількох потужних

проектів щодо охорони і збереження нашої Резиденції, що є вимогою як міжнародних інституцій, так і вітчизняного законодавства і накладає на нас певну відповідальність.

У 2020 р. в Україні введена державна програма «Велике будівництво», складовою частиною якої є розділ «Велика реставрація». У рамках цього розділу програми впродовж 2021 року запланована реставрація майже 30 об'єктів культурної спадщини, при цьому загальний обсяг фінансування реставраційних робіт складає 450 млн грн. До рейтингового списку програми Міністерства культури та інформаційної політики України включено 109 об'єктів, серед яких перше місце посіла Семінарська церква Резиденції митрополитів Буковини і Далмації.

Крім того, впродовж 2020-2021 рр. виконується проект реконструкції господарського двору Резиденції і створення на його місці сучасної туристичної інфраструктури відповідно до Advisory Body Evaluation (ICOMOS) у рамках покращення умов туристичного відвідування Резиденції митрополитів Буковини і Далмації як об'єкту ЮНЕСКО.

На виконання реставраційних робіт Семінарської церкви та реконструкції господарського двору в рамках Президентської Програми «Велика реставрація» виділено 12 млн грн. Однак іноді навіть важко уявити, наскільки складною є процедура підготовки, погодження та отримання дозволів на будівництво, перш ніж освоїти отримані кошти. Сподіваємося, що найближчим часом ми зможемо милуватися відреставрованими та оновленими об'єктами.

Водночас університет отримав перемогу в конкурсі AFSP 2021 Посольського фонду США зі збереження культурної спадщини на реставрацію стелі Мармурової зали та елементів вхідного вузла Східного фасаду Митрополичого палацу Резиденції. Приємно зазначити, що Фонд виділив на українські об'єкти всього 400 тис. дол., з них 365 тис. отримав університет. У вересні в Червоній залі Тимчасово повірена у справах США Крістіна Квін підписала грантову угоду на виконання проекту, що

триватиме два роки (2022-2023 рр.).

Без сумніву, історична частина Чернівців, шедевральність та привабливість об'єкту ЮНЕСКО має широкий резонанс серед туристів, екскурсійно-туристичних компаній як українських, так і закордонних. Відвідування туристами історико-архітектурного музейного комплексу скоротилося через світову пандемію практично до мінімуму в цьому році, через що університет також зазнавав фінансових втрат. Однак у 2021 році ситуація дещо покращилася. Якщо у 2020 р. Резиденцію відвідали майже 25 тис. екскурсантів, то вже в період з січня до 1 грудня 2021 року чисельність екскурсантів зросла майже втричі і склала понад 70 тис. Водночас майже в 5 разів скоротилося число іноземних туристів.

Музей

Музей історії ЧНУ заснований зовсім недавно наказом ректора університету від 2 вересня 2020 року № 219. За цей доволі короткий час уже підготовлено і затверджено проєкт положення про «Музей історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», що його розроблено на основі чинного законодавства «Інструкція з організації обліку музейних предметів». У «Музеї історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» зібрано понад 1000 пам'яток для наповнення фондів музею історії.

У результаті дослідження документів архіву Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича розкодовано і заархівовано на електронних носіях накази та розпорядження за 1940-1965 роки. Проводяться дослідницькі роботи в Чернівецькому обласному державному архіві. Опрацьовано фотоматеріали документів періоду 1848-1900 рр. про передумови заснування та діяльність у Чернівцях університету. Для виготовлення копії оригіналу грамоти цісаря Франца-Йосипа про заснування університету в Чернівцях було проведено відповідні підготовчі роботи і здійснено фотофіксацію документа. 17 червня відбулося перше засідання новоствореної Музейної рада ЧНУ, установчі документи якої були

підготовлені працівниками музею.

На основі книг, які передавалися та дарувалися для музею історії університету, створено внутрішню бібліотеку, сформовану з 142 книг. Започатковано бібліотеку докторських і кандидатських дисертацій та магістерських робіт. Проведено роботу з пошуку та передачі музею обладнання та меблів для зберігання музейних колекцій. Ведеться активна робота з підготовки будівництва експозиції та здійснено звірку майна і фондових колекцій. Для популяризації та ознайомлення громадськості з роботою музею історії університету імені Юрія Федьковича створена в соціальній мережі «Facebook» публічна сторінка, яка поповнюється тематичними статтями про пошукову діяльність.

РОЗДІЛ 5. ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УНІВЕРСИТЕТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Пандемічний світ змінив вищу освіту – лідерами нового часу є ті, хто трансформується, цифровізується та комунікує.

Комунікаційна політика Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича спрямована на те, щоб відповідати викликам часу, формувати позитивний імідж Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, підтримувати й покращувати його бренд шляхом створення якісного контенту, зручних інтерфейсів та забезпечення максимальної присутності університету в інформаційному просторі України й світу.

Виконання цих та низки інших завдань здійснює відділ комунікацій та брендингу.

Передусім повсякденна робота відділу охоплює такі види діяльності:

- комунікація з усіма структурними підрозділами університету;
- написання, редакція та узгодження текстів і медіаматеріалів за

підсумками проведених заходів, подій / новин у житті університетської спільноти, їхня підготовка до публікації на офіційному сайті університету та в соцмережах;

- безпосереднє оперативне висвітлення на веб-сайті університету інформації щодо життєдіяльності університету і його структурних підрозділів;

- упорядкування інформаційних матеріалів (положень, наказів, звітів, документів від спецрад, висновків акредитаційних комісій тощо) на сайті від різних підрозділів університету;

- розробка і розповсюдження прес-релізів запланованих подій, співпраця, комунікація з місцевими, регіональними та національними ЗМІ;

- систематичний моніторинг вищезазначених ЗМІ, а також інших популярних веб-сайтів, де може міститися інформація про університет;

- поточна ділова переписка і відповіді на електронні листи;

- співпраця з рекламними агенціями та іншими фірмами, які надають рекламні послуги для нашого ЗВО. Проведення рекламних кампаній університету;

- робота над розміщенням інформації про діяльність університету на радіо, телебаченні, у газетах міста, області, країни;

- установлення інформаційних зв'язків з органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, організаціями, установами, громадськими об'єднаннями, бізнес-структурами тощо;

- підготовка та проведення за участю керівництва, співробітників та студентів університету прес-конференцій, брифінгів, інтерв'ю, коментарів тощо;

- створення відео- та фотоархівів університету.

Зважаючи на постійну присутність соціальних мереж у сучасному житті, роль яких особливо зросла у період пандемії COVID-19, відділ комунікацій та брендингу продовжує активно вести офіційні профілі університету у сомережах:

- Facebook-сторінка, яка станом на листопад 2021 р. зібрала 18 245 читачів (для порівняння у 2020 р. – 16 628);

- Instagram-профіль – chnu_official. У листопаді 2021 р. число підписників зросло до майже 5 тис. (4 970), порівняно з 2020 р. – 4 468. До речі, інстаграм-сторінка університету нині демонструє велике охоплення та активність молодих користувачів, що робить університет ближчим до студентів та потенційних абітурієнтів;

- нещодавно створений Telegram-канал (вересень 2021 р.) вже зібрав близько 800 читачів і продовжує набирати популярності.

- за YouTube-каналом Чернівецького національного університету стежать 695 користувачів.

Упродовж 2021 року відділ комунікацій та брендингу успішно втілював у життя різні проекти та заходи, спрямовані на популяризацію бренду університету, підтримку й поширення позитивного іміджу університету, а також формування й підтримку стійкої системи комунікації з цільовими групами внутрішньої і зовнішньої громадськості:

1. Відновлення мережі інформагентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, до числа яких залучено найактивніших студентів – представників майже всіх факультетів та інститутів університету. Вони беруть участь у створенні якісного інформаційного середовища та цікавого контенту в офіційних соцмережах нашого ЗВО.

2. Співпраця з Асоціацією випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, у рамках якої вперше відбулися змагання з шахів серед співробітників та випускників університету (10.10.2021 р.), благодійний брейн-ринг серед команд співробітників та випускників університету (11.11.2021 р.), ініціаторами якого були представники Ради молодих вчених ЧНУ, онлайн-зустріч з успішним випускником ЧНУ (24.11.2021 р.), за участі студентів університету та інформагентів відділу комунікацій та брендингу. Модерувала захід

інформагентка ЧНУ. Готуються матеріали для рубрики «Факультетські хроніки».

3. Підготовка інфографіки на тему «30 років у житті Університету», приуроченої до 30-ї річниці Незалежності України.

4. Організація й модерування брифінгу керівництва університету з місцевими ЗМІ щодо реставраційних робіт в університеті (09.11.2021 р.).

5. Створення комунікативної платформи з місцевими ЗМІ за допомогою засобів Telegram, а також впорядкування посилань за допомогою сервісу «Лінктрі», що дозволило зібрати електронні посилання всіх інтернет-джерел університету в одному місці.

6. Підготовка та публікація університетської газети «Університетський вісник». До збору інформації в «УВ» долучилися інформаційні агенти ЧНУ.

7. Проведено анкетування серед студентів університету для визначення доступності інформації про ЧНУ для абітурієнтів. Аналіз результатів опитування допоміг визначити географічні орієнтири рекламної кампанії, цільову аудиторію та пріоритетні канали комунікації із потенційними абітурієнтами та їх батьками.

За 2021 календарний рік реалізовано наступні заходи рекламного характеру:

1. Реклама до вступу (пост у соцмережах з 28.01.2021 р.).

2. Проведено Конкурс «Реклама спеціальності» в інстаграм (з лютого 2021 р.), у результаті якого визначено фіналістів.

3. Упродовж березня-квітня 2021 року відбувалась постійна комунікація із рекламним агентством «АСС» щодо стратегії рекламної кампанії в соцмережах. Укладено відповідні угоди про реалізацію рекламної кампанії та виготовлення анімаційних роликів.

Зведено результати рекламної кампанії ЧНУ імені Юрія Федьковича в соцмережах у наступних показниках:

– 550 дол. – бюджет для трафіку на сайт;

– 700 дол. – бюджет на ретаргетинг і перегляди відео;

- 4 місяці – термін кампанії;
- Тернопіль / Франківськ / Хмельницький / – головні регіони таргету;
- Україна (мінус названі регіони) – додатковий регіон таргету;
- 551 000 – загальне охоплення аудиторії;
- 2 662 261 – кількість показів оголошень цільовим акантам;
- 283 000 – взаємодій з оголошеннями;
- 33 100 – кліків на сайт ЧНУ з соцмереж;
- 3,7 цента – вартість кліка на сайт з максимальним дотиском аудиторії (трафік-ретаргетинг-відео);
- 2 центи – вартість цільового кліка на сайт рекламодавця з соцмереж у кампаніях за трафіком з холодної аудиторії;
- анімовані креативи до рекламних постів у соцмережах;
- 6 серій анімованих рекламних роликів.

4. Знято та змонтовано агітаційне відео «Колеги з Румунії про Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича» (пост у соцмережах з 14.04.2021).

У жовтні 2021 року відбулися перемовини щодо розміщення реклами університету в таких друкованих та електронних ресурсах:

- газетне видання «Молодий буковинець»;
- телекомпанія «ТВА»;
- спеціалізований портал про освіту в Україні – Education.ua;
- сайт Освіта.UA;
- «Вуличне радіо» Тернополя, Івано-Франківська, Кам'янець-Подільського, Хмельницького;
- сайт «ОСВІТА В УКРАЇНІ»;
- місцеві радіостанції та ін.

РОЗДІЛ 6. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича на 1 грудня 2021 р. працює 1 991 особа.

Навчальний процес забезпечують 1 007 науково-педагогічних працівників (на 28 осіб менше, ніж у попередньому році): 171 доктор наук, з них – 108 професорів; 669 кандидатів наук, з них – 473 доценти. Усі науково-педагогічні працівники працюють на умовах строкових трудових договорів (контрактів). Викладачі із науковими ступенями і вченими званнями складають понад 83% професорсько-викладацького складу. В освітньому процесі задіяний іноземець (громадянин Німеччини) як лектор DAAD на кафедрі германського, загального і порівняльного мовознавства за контрактом.

2 інститути та 10 факультетів складаються із 80 кафедр, 77 з яких є випусковими. Доктори наук очолюють 60 кафедр, що складає 75 %.

В університеті працюють 5 лауреатів державних премій, член-кореспондент НАПН України, член-кореспондент Академії педагогічних наук України, 57 викладачів та співробітників мають почесні державні звання.

Середній вік викладачів становить 44 роки. 35 % професорсько-викладацького складу складає молодь до 35 років.

Як сумісники в навчальному процесі задіяні ще 19 докторів наук, професорів та 36 кандидатів наук, доцентів.

У науково-дослідній частині ЧНУ на постійні основі працює 24 наукових працівники, з яких 3 доктори наук, 20 кандидатів наук, 1 працівникові присвоєно звання старшого наукового співробітника.

Інформація про штатних науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за 2013-2021 роки наведена у таблиці 32.

Таблиця 32

Рік	Всього	В тому числі			
		Кандидаті в наук	Докторів наук	Доцентів	Професорів
2013	1 209	674	119	467	106
2014	1 212	699	131	486	107
2015	1 155	678	129	458	103
2016	1 316	781	147	470	107
2017	1 208	777	153	461	105
2018	1 148	752	156	455	106
2019	1 101	731	160	461	106
2020	1 035	689	164	458	108
2021	1 007	669	171	473	108

РОЗДІЛ 7. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Загальний фонд

Основними джерелами фінансування університету є кошти загального фонду державного бюджету та власні надходження. Доходи університету за всіма видами діяльності у 2021 році склали **512 млн 644 тис. грн**, більше половини з яких (53%) профінансовано державою.

За рахунок загального фонду Міністерство освіти і науки України виділило університету на 2021 рік фінансування в сумі **275 млн 403 тис. грн**:

- Освітня діяльність.

- «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики» (по КПКВ 2201160) – **217 млн 703 тис. грн**, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	203 877
Виплати студентам з числа дітей-сиріт та випускникам	3 641
Поточні витрати на утримання університету	3 335
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6 850

- «Фонд розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти» (по КПКВ 2201140) - **2 млн. грн**, у тому числі за статтями видатків:

Реконструкція та реставрація	2 000
------------------------------	-------

- «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти» (по КПКВ 2201190) – **39 млн 364 тис. грн**;

- «Загальнодержавні заклади та заходи у сфері медичної освіти» (по КПКВ 2301090) – **6 тис. грн**;

- «Державні премії, стипендії та гранти в галузі освіти, науки і техніки, стипендії переможцям міжнародних конкурсів» (по КПКВ 2201080) – **29 тис. грн**;

- Наукова діяльність.

- «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» (КПКВ 2201040) - **15 млн 82 тис. грн**, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	12 257
Поточні витрати для виконання наукових тем	1 700
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1 125

- «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти» (КПКВ 2201390) – **1 млн 219 тис. грн.**, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	599
Поточні витрати	35
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	97
Придбання довгострокового обладнання	488

У 2021 р. розподіл видатків державного бюджету на підготовку здобувачів вищої освіти здійснювався Міністерством освіти і науки України за Формулою з урахуванням контингенту здобувачів вищої освіти,

масштабу діяльності, наукової діяльності, регіональної підтримки. Університет залишився на 18 позиції за загальним обсягом фінансування закладів вищої освіти та на 12 позиції за комплексним показником діяльності. Порівняно з минулим роком університет отримав додатково 27 млн 452 тис. грн за формульним розподілом та 6 млн грн із резервного фонду. Виділене фінансування дозволило утримувати базову чисельність науково-педагогічного персоналу, оплатити необхідні для навчального процесу поточні витрати.

Кошти на капітальні видатки Міністерство освіти і науки України розподіляло за новими правилами. За результатами оголошеного конкурсу університету виділено на реконструкцію господарського двору, будівель та допоміжних приміщень 2 мільйони гривень.

Уперше цього року Міністерство охорони здоров'я України виділило кошти (6 тис. грн) для розробки та проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту, який є складником Єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» галузі знань «22 Охорона здоров'я».

Фінансування наукової діяльності за бюджетною програмою «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» суттєво зменшилось у цьому році – на 1 млн 883 тис. грн. Уперше держава виділила кошти на підтримку пріоритетних напрямів наукових досліджень за результатами атестації наукових напрямів установ. Наші два напрями («Технічні науки» та «Математичні науки та природничі науки») отримали таку підтримку від держави на 1 млн 219 тис. грн.

Спеціальний фонд

Спеціальний фонд у 2021 році склав **237 млн 241 тис. грн:**

- **Освітня діяльність КПКВ 2201160 - 234 млн 555 тис. грн**, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	151 350
Поточні витрати на утримання університету	17 145
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	14 382
Витрати другого семестру 2021-2022 навчального року (підвищення оплати праці, відпускні викладачам)	31 930
Капітальні видатки	19 748

у тому числі *підготовка кадрів за рахунок фізичних та юридичних осіб* – 191 млн 679 тис. грн.

Заробітна плата з нарахуваннями	135 761
Поточні витрати на утримання університету	8 531
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	9 203
Витрати другого семестру 2021-2022 навчального року (підвищення оплати праці, відпускні викладачам)	31 930
Капітальні видатки	6 254

інша освітня, господарська діяльність, благодійні внески, виконання окремих доручень, доходи від депозитів – 34 млн 638 тис. грн.

Заробітна плата з нарахуваннями	15 589
Поточні витрати на утримання університету	8 614
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 179
Капітальні видатки	5 256

перехідні залишки коштів – 6 млн 250 тис. грн.

Капітальний ремонт гуртожитків	1 862
Реконструкція та реставрація	4 388

субвенція з місцевого бюджету – 1 млн 988 тис. грн.,

Реконструкція та реставрація	1 988
------------------------------	-------

- **Наукова діяльність (КПКВ 2201040)** – **2 млн 686 тис. грн.**, у тому числі *господогвірні теми та фінансування Національного фонду досліджень* – 2 млн 576 тис. грн, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	1 999
Поточні витрати для виконання наукових тем	144
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	268
Придбання довгострокового обладнання	165

субвенція з місцевого бюджету на виконання природоохоронної науково-дослідної роботи – 110 тис. грн, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	88
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	22

Спеціальний фонд основної діяльності формувався здебільшого за рахунок надходження коштів за навчання в університеті (191 млн 689 тис. грн), інших освітніх послуг (6 млн 679 тис. грн), господарської діяльності (20 млн 507 тис. грн), здачі майна в оренду (1 млн 245 тис. грн); інших джерел власних надходжень – благодійних внесків та грантів (4 млн 958 тис. грн), надходжень від депозитних вкладів (1 млн 605 тис. грн).

У поточному році Чернівецька обласна рада передала у вигляді субвенції з обласного бюджету 10 млн грн для проведення комплексу першочергових протиаварійних та ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятці архітектури – Резиденції митрополитів Буковини і Далмації, з яких оплачено виконання робіт на суму 1 млн 988 тис. грн.

Спеціальний фонд наукової діяльності формувався за рахунок п'яти госпдоговірних науково-дослідних тем (271 тис. грн), субвенції з місцевого бюджету (110 тис. грн) та гранту Національного фонду досліджень (2 млн 305 тис. грн).

Протягом року забезпечувалось своєчасне нарахування заробітної плати, стипендій, виплат студентам з числа дітей-сиріт, комунальних послуг та енергоносіїв. Не допускалась заборгованість за розрахунками з постачальниками та виконавцями робіт і послуг.

Пріоритетним завданням у 2021 р. залишалось утримання на

належному рівні та підвищення оплати праці співробітникам університету. За звітний період наші фінансові можливості за основною діяльністю дозволили залучити кошти для виплати викладачам доплати за науковий ступінь і вчене звання в розмірі 100% від максимального граничного обсягу (**37 млн 963 тис. грн**).

Надбавки за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення у праці, виконання особливо важливої роботи виплачувалися професорсько-викладацькому складу, навчально-допоміжному персоналу, службі обслуговування навчального процесу, адміністративному персоналу, персоналу ботанічного саду, наукової бібліотеки, господарському й обслуговуючому персоналу (**12 млн 680 тис. грн**).

З метою підвищення престижності праці та за особливі умови роботи відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України виплачувались надбавки до посадового окладу:

- педагогічним працівникам (завідувачам лабораторій, методистам тощо) в розмірі 10 % (**472 тис. грн**).

- працівникам бібліотеки в розмірі 25 % (**884 тис. грн**).

Для забезпечення виплати встановлених посадових окладів витрачено **166 млн 532 тис. грн**, надбавок та доплат за вислугу років – **28 млн 846 тис. грн**, доплат до мінімального розміру заробітної плати на рівні 6 000 грн. з 1 січня та 6 500 грн. з 1 грудня – **25 млн 930 тис. грн**.

Протягом 2021 р. науково-педагогічним, педагогічним працівникам, працівникам наукової бібліотеки, музеїв та Центру культури і дозвілля виплачувалася матеріальна допомога на оздоровлення при наданні чергових відпусток (**9 млн 194 тис. грн**), а іншим працівникам – матеріальна допомога на поліпшення соціально-побутових умов (**1 млн 370 тис. грн**).

За поточний звітний період за всіма бюджетними програмами вдалося виплатити премії науково-педагогічному персоналу за рахунок економії фонду заробітної плати на суму 8 млн. 626 тис. грн, навчально-допоміжному персоналу – 1 млн 301 тис. грн, адміністративно-управлінському,

обслуговуючому та господарському персоналам – 2 млн 551 тис. грн, науковим співробітникам – 3 млн 505 тис. грн. Усього на суму 15 млн 983 тис. грн. Винагороди за виконання міжнародних грантових угод склали 1 млн 615 тис. грн.

Виплати стимулювального характеру застосовувалися до всіх категорій співробітників університету.

Відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» у межах фінансових ресурсів виплачено 1 млн 746 тис. грн індексації стипендії студентам, аспірантам, докторантам. На жаль, виплата премій та матеріальної допомоги студентам, аспірантам, докторантам за рахунок «стипендіальної» програми все ще не передбачена паспортом бюджетної програми. За рахунок програми основної діяльності згідно з наказом Міністерства освіти і науки України виплачено премії 23 студентам за перемогу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (28 тис. грн), згідно з законодавством – щорічну матеріальну допомогу 64 студентам з числа дітей-сиріт (218 тис. грн).

РОЗДІЛ 8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Адміністративно-господарська частина університету станом на 2.12.2021 виконала робіт на загальну суму 6 985 тис. грн, що є більше ніж минулого року (4 725 тис. грн).

У поточному році господарським способом, тобто власними силами наших ремонтно-експлуатаційних служб, виконано робіт на загальну суму 1 011 тис. грн (у т.ч. матеріали на суму 550,4 тис. грн). Освоєні кошти були спрямовані на необхідні ремонтні роботи інженерних мереж (електричних водопровідних, систем центрального опалення), а також дахів, вікон, дверей, підлог, стель, стін у навчальних корпусах і гуртожитках.

Ремонтно-експлуатаційною службою відремонтовано понад 30 аудиторій, лабораторій та інших приміщень (коридорів, санвузлів) у навчальних корпусах, значну кількість сантехніки, систем опалення, меблів, парт, стільців тощо.

Ремонтно-експлуатаційною службою студмістечка відремонтовано місця загального користування, водопровідні та опалювальні мережі, меблі та інвентар. Заміна розеток, вимикачів, ламп, світильників, кранів, сантехніки та іншого обладнання загального користування відбувалася постійно протягом року.

Підрядним способом на об'єктах студмістечка, тобто із залученням сторонніх організацій, виконано робіт на суму біля 3,8 млн грн, а саме:

- ремонт санвузлів гуртожитку № 6 – 3 178,5 тис. грн;
- ремонт зовнішньої мережі теплопостачання біля гуртожитку № 2 – 411 тис. грн;
- установлення погодозалежної автоматики в гуртожитках №1 та 2 – 190 тис. грн.

Підрядним способом виконано роботи **в навчальних корпусах** очікуваною загальною вартістю біля 3,7 млн грн:

- капітальний ремонт фасаду корпусу №15 – 999,95 тис. грн;
- облаштування тротуарної доріжки біля навчального корпусу 8А – 143,8 тис. грн;
- влаштування шатрового даху корпусу №9 – 1 281 тис. грн;
- реконструкція системи газопостачання корпусу №19 – 546,9 тис. грн;
- підготовка котельного господарства для роботи в осінньо-зимовий період – 770,5 тис. грн.

Корпус № 1. Ремонтні роботи в навчальних аудиторіях. Ремонт приміщення для автогосподарства, влаштування естакади для технічного обслуговування техніки.

Корпус № 2. Ремонтні роботи в навчальних аудиторіях та коридорах,

заміна та поточний ремонт дверей.

Корпус № 3. Відремонтовано коридори.

Корпус № 4. Проведено ремонт декількох навчальних аудиторій географічного факультету та коридору.

Корпус № 5. Відремонтовано приміщення для центру культури та дозвілля.

Корпус № 6. Проведено ремонт навчальних аудиторій філологічного факультету.

Корпус № 8. Проведено поточний ремонт приміщень для кафедри музики.

Корпус № 15. Відремонтовано систему теплопостачання.

Корпус № 19. Проведено поточний ремонт аудиторій двох факультетів. Відремонтовано систему теплопостачання.

Студмістечко. Комфортному проживанню студентів у гуртожитках приділено значну увагу, зокрема проведено ремонт санвузлів гуртожитку № 6, ремонт зовнішньої мережі теплопостачання біля гуртожитку № 2, відремонтовано ввід води біля гуртожитку № 6, встановлено погодозалежну автоматику в гуртожитку № 1 (аналогічні роботи в гуртожитку № 2 подано на тендер). Крім того, фінансування було спрямоване на поточні ремонти силами РЕС студмістечка.

Історико-архітектурний комплекс

Щодо ремонтно-реставраційних робіт на Семінарській церкві та реконструкції господарського двору, то планова вартість робіт за договором підряду з ремонтно-реставраційних робіт у Семінарській церкві складає 8012 тис. грн. На цей об'єкт за сприяння ОДА Обласна рада виділила субвенцію в повному обсязі. Тривають підготовчі роботи щодо отримання дозволів на виконання робіт на пам'ятці архітектури. На реалізацію реконструкції та благоустрою господарського двору укладено договір на суму 8 888,7 тис. грн. Для цього Міністерство освіти і науки України вже виділило 2 000 тис. грн та субвенцією обласної влади 1 987 тис. грн. Усі

необхідні дозволи отримано, тривають роботи.

Закупівлі

Окремо необхідно відмітити діяльність, що проводиться службами університету в напрямі закупівель товарів, робіт та послуг.

Проведено тендерні закупівлі на придбання комп'ютерного обладнання, навчально-наукового обладнання для потреб навчальних і наукових підрозділів, ремонтних робіт у гуртожитку № 6, реконструкції господарського двору, реставрації Семінарської церкви тощо. За поточний рік проведено більше 150 закупівель за спрощеною процедурою.

Ураховуючи карантинні обмеження та вимоги щодо підтримання належних умов, закуплено миючі та дезінфікувальні засоби, захисні маски.

Матеріалів для проведення поточних ремонтів службами АГЧ закуплено в достатньому обсязі на загальну суму більше 500 тис. грн. Це дозволило економніше використовувати кошти на ремонтні роботи власними силами, ніж підрядними організаціями.

Особливістю поточного 2021 р. стали закупівлі енергоносіїв (газу, електроенергії), що пов'язано зі значними коливаннями цін на ринку. Утім, ми намагаємося вчасно закупити необхідні обсяги товарів та послуг, щоб підтримувати нормальні санітарні умови для студентів, викладачів та співробітників університету загалом.

Ректор

Роман ПЕТРИШИН